Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

49 йил чиқиши, № 85 (13.645).
11 АПРЕЛЬ. 1967 йил
СЕШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига

ҚОРАКЎЛ ТЕРИ ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллик юбилейига муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш учун астойдил курашаётган Сирдарё областидаги Фориш райони чорвадорлари яна муҳим бир ғалабани қўлга киритдилар. Утган кузда совлиқлар зоотехника талаблари асосида вақтида урчитилганлиги, қишда яхши парвариш қилинганлиги, қўзилатиш кампаниясига олдиндан пухта тайёргарлик кўрилганлиги натижасида қўйлар барвақт қўзилай бошлади. Район хўжаликлари юбилей йилида қоракўл тери тайёрлаш планининг муддатидан илгари ошириб бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Урта ҳисобда ҳар икки қўйдан бири эгиз қўзилади.

«Қизилқум», «Чимқўрғон», «Фориш», Тимирязев номли йирик қоракўлчилик совхозларининг илғор чўпонлари ҳар 100 совлиқ ҳисобига 150-160 тадан ва ундан ҳам ошириб қўзи олишди.

Район хўжаликларида қўзилатиш кампанияси ҳали тугагани йўқ. Чорвадорлар совлиқлардан қўзи олишни кечаю-кундуз давом эттиришяпти.

ЗАФАР САТРЛАРИ

Узбекистон водийлари ва тоғ этакларида тушган ёмғирлар баҳори донли экинлар ўсишини тезлаштирди. Ҳозир экинларнинг ҳолати яхши, улар ҳамма жойда авж олиб ўсмоқда. Самарқанд ва Сирдарё областларининг бир қанча районларида далаларни намлатиш учун оқава сувлар ишлатилмоқда. Хўжаликлар заҳлаган ерларда сувни кейин далаларга оқизиш учун тўсиб қўймоқдалар.

Механизаторлар кузги бошоқли экинларга куч бериш юзасидан кўкламда анчагина ишлар қилдилар. Кузда қор ва ёмғир кам ёққан эди. Экинлар сийрак униб чиқди. Айрим жойларда эрта тушган совуқ экинларнинг ўсишига зарар етказди. 75 минг гектар майдонда экинлар қўшимча ва қайтадан экилди.

●

Узбекистондаги яна бир область — Қашқадарё областининг хўжаликлари ҳам беда экишни тамомладилар. Бу ерда белгиланган бутун майдон — 6 минг гектар ерга қимматли озуқа ўсимлиги уруғи экилди. Фарғона областидаги колхоз ва совхозлар ҳам экиш ишларини тугаллай деб қолдилар. Узбекистонда жами 90 минг гектардан кўпроқ ёки йиллик планга нисбатан 80 процент майдонга беда экилди. Бу эса, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 24 минг гектар кўпдир.

●

«Тошкент черемушкаси» — Чилонзор аҳолиси яхши туҳфа олди: «Чайка» кинотеатри кенг форматли фильмлар кўрсатиш учун мослаштирилди ва Санъат саройининг укаси бўлиб қолди. Янги экран 8 апрелда фойдаланишга топширилди.

Энди Чилонзор «Чайка»си — республикада иккинчи кенг форматли кинотеатрдир. Яқин вақт ичида яна бир қанча шундай кинотеатрлар пайдо бўлади. Юбилей кунларигача Самарқанд, Фарғона, Андижонда ҳам ана шундай кинотеатрлар ишга туширилади.

СЎЗ — ТАЖРИБАКОР ДЕҲҚОНЛАРГА

АЛМАШЛАБ ЭКИШ — ҲОСИЛДОРЛИК ГАРОВИ

Ер — битмас-туганмас хазина, катта бойлик манбаи. Ер қанчалик оби-тобида, ҳар бир картанинг тупроқ хусусияти, табиий ҳолати ҳисобга олиниб ишланса, у шунчалик юқори ҳосил беради. Колхозимиз пахтакорлари буни жуда яхши билишади. Бизда дала ишларининг сонига эмас, кўпроқ сифатига эътибор берилади. Негаки, сон орқасидан қувиб, ер қайта-қайта ишланаверилса, у заранг бўлиб қолади, тупроқнинг структураси бузилади.

Баъзи колхоз ва совхозларда суғориладиган ерлар қишлоқ хўжалик оборотидан чиқиб қолаётганлигининг боиси ана шундадир. Хўжалигимизда бир вақтлар йўл қўйиб келинган бундай хатоликларга кейинги йилларда барҳам берилди. Эндиликда ерни экишга тайёрлашда, ғўза қатор ораларини ишлашда, суғоришда, ўғитлаш ва экинни озиқлантиришда ер ости сувининг қандай чуқурликда жойлашганлиги, тупроқнинг хоссалари тўла ҳисобга олинади. Шунинг учун ҳам биз ерни ишлашга оз меҳнат сарфлаб, мўл ҳосил оляпмиз.

Ўтган йили айниқса баракали хирмон кўтардик. Ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил олиб, социалистик мажбуриятни ортиғи билан адо этдик. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жўрабобо Ҳасанов, Исмат Жўраев, Омон Раҳмонов ўртоқлар бошлиқ бригадалар гектаридан давлатга 32-33 центнердан «оқ олтин» етказиб бердилар. Колхозимиз пахтадан 2 миллион 650 минг сўмдан ортиқ даромад қилди. Бу — аввалги йилда олинган даромаддан 400 минг сўм кўпдир.

Ҳар бир мавсум тадбирини ўз вақтида ўтказиш ерга тўғри муомала қилиш ва тупроқ унумдорлигини оширишнинг энг яхши усулидир. Шунинг учун ҳам колхозимизда бунга катта эътибор берилмоқда. Кузги шудгорлаш совуқ тушгунча тугалланиб, тупроқнинг донадор бўлиб кўчиши таъминланади. Шўрхок карталар ҳайдалгандан кейин ювилади. Бу эса зарарли тузларни бир метрдан ортиқ чуқурликка тушириб юбориш имконини беради. Шўрланмаган ерларга чуқур эгат орқали яхоб оқизилади. Ерни кузда ҳайдашда ҳам, шудгорни эрта баҳорда юмшатишда ҳам машиналар далаларга бир марта киритилади. Тупроққа ўғит ерни ҳайдаш ёки юмшатиш билан бир вақтда солиб кетилади. Ўсимликни озиқлантириш ҳам экин қатор ораларини ишлаш пайтида ўтказилади. Ғўза узунасига беш ва кўндалангига тўрт марта парвариш қилинади. Шу тариқа машиналарнинг пайкалларни қайта-қайта оралаб, тупроқни қотириб ташлашидан сақланади. Бу тадбир ҳам пахтадан мўлжалдаги ҳосилни олишимизга имкон бермоқда.

Маълумки, ер ҳам инсон каби чарчайди, қарийди. Бундай майдонларда пахтадан мўл ҳосил олиб бўлмайди. Тупроғи чарчаган далаларда экинларни бир-бири билан вақти-вақтида алмаштириб туриш унинг структурасини яхшилашда ва ҳосилдорликни оширишда жуда муҳим шартдир. Хўжалигимизда бу тадбир изчиллик билан амалга оширилмоқда. Хирмонимиз баракали бўлаётганлигининг яна бир сабаби — ана шундадир.

Бизда саккиз далали алмашлаб экиш схемаси бор. Беш далада пахта етиштирилади. Уч далага беда, маккажўхори ва бошқа озуқабоп экинлар экилади. Сабзавот ва қовун-тарвуз экилган далалар ҳам пахта билан алмашлаб турилади. Бедапоя учинчи йил кузакда бузилиб, баҳорда чигит экишга тайёрлаб қўйилади. Шундай қилинса, тупроқда қолган беда илдизлари экиш вақтигача чириб улгуради. Агар туриш муддати тугаган бедапоя кўкламда, чигит экишга яқин қолганда бузилса, илдизлар чиримайди, ерда гомус моддалари ҳосил бўлмайди. Натижада алмашлаб экиш фойда бермайди.

Биз буни амалда синаб кўрганмиз. Алмашлаб экиш дастлаб жорий қилинган йилларда бедапоялар тупроққа чигит ташлашдан бир неча кун олдин бузиларди. Беда илдизлари чириб, гомус моддасига айланмагани учун ерга ўғит солишга мажбур бўлардик. Бир иш икки қилинарди. Бундан ташқари, илдизлар чигитнинг тупроққа бир меъёрда кўмилишига халақит берарди. Уруғ текис униб чиқмас ва гектарлар тўла бўлмас эди.

Кейинги йилларда бу камчиликлар тугатилди, бедапояни куз фаслида бузиш тажрибаси амалга оширила бошлаганидан буён алмашлаб экишдан катта манфаат кўрмоқдамиз. Кузда бузиб қўйилган бедапояда чиринди етарли бўлганлиги учун экиш олдидан ерга ўғит солишга ва экинни дастлабки озиқлантиришга эҳтиёж сезилмаяпти. Бунинг натижасида дала ишларининг ҳажми анча камаймоқда. Энг муҳими — пахта ҳосилдорлиги ошмоқда. Алмашлаб экиш схемасига асосан аввалги йил октябрда тайёрлаб қўйилган ва бултур баҳорда чигит экилган 28 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта олдик.

Колхозимизда бу йил 40 гектар эски бедапояга чигит ташланади. Бу далалар ўтган йили кузда тайёрлаб қўйилгани учун беда илдизлари яхши чириди. Бузилган бедапоя ўрни тупроғи чарчаган пахтазор билан тўлдирилди. Унинг ҳар гектаридан 38 центнердан, келаси йили эса 40-42 центнердан «оқ олтин» олиш имконияти бор. Шу тариқа ҳосилдорлик гектарига йил сайин 4-6 центнер ва ундан ҳам кўпроқ ошириб борилади.

Шу кунларда колхозимизда шудгор юмшатилмоқда. Бу иш ер бетининг етилишига ва тупроқ хоссаларига қараб агротехника қоидаси талаб қилган чуқурликда ўтказилмоқда. Натижада нам тўла сақлаб қолинаётир. Юмшатиш билан бир вақтда талаб қилинган карталарга ўғит ҳам солиб кетиляпти. Далаларни юмшатиш пайтида тупроқ бетига чиқиб қолган бегона ўт илдизлари ва ғўзапоя қолдиқлари қўл билан йиғиштириб олиняпти. Чигит экишга апрель ойи бошларида киришганмиз. Экишни қулай муддатларда тамомлаш учун барча чоралар кўрилмоқда.

Сурхондарёлик машҳур механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шоймардон Қудратовнинг ватанпарварлик ташаббуси хўжалигимизда кенг қулоч ёймоқда. Колхозимизнинг донгдор механизатори Қудрат Холмуродов ўз ҳамкасбининг чақириғига қўшилиб, қўриқ ер очиб ишлаш истагини билдирди. Ёшлардан Ғафур Расулов, Зариф Эгамбердиев ва бошқа ўртоқлар қўриқ ерга унинг билан бирга боришга сўз беришди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти уларнинг истагини қондирди. Қўшчи массивидан ташаббускорларга 100 гектар янги ер ажратиб берилди. Қўриқда махсус пахтачилик бригадаси ташкил этилди. Механизатор Қудрат Холмуродов бошчилик қилаётган бу бригаданинг чўлқуварлари янги ерда чигит экишни қизғин бошлаб юборишди. Каналлар қазилиб, массивга сув чиқарилди. Бригадада хўжалик ҳисоби жорий қилинди.

Қўриқ ернинг қишлоқ хўжалик оборотига киритилиши бундан кейин алмашлаб экиш схемасини янада кенгайтириш, яъни тўққиз далали — бизнинг шароитимиз талаб қилган энг мақбул схемага ўтиш имконини беради. Келгуси йилда Қўшчи участкасида кўпроқ майдонга экин экиш кўзда тутилиб иш кўриляпти.

Юбилей йили маррамиз ҳар йилдагидан ҳам улкан. Колхозчиларимиз ҳар гектар ердан камида 33 центнердан ҳосил олишга аҳд қилишган. 400 гектар ерга ингичка толали пахта чигити экилади. Совет ҳокимиятининг шонли 50 йиллиги кунини ана шу ваъданинг устидан чиқиш билан нишонлаш учун колхозимизнинг ҳар бир аъзоси зиммасига конкрет мажбуриятлар олиб ишлаяпти.

Ишни вақтида адо этган ва юқори сифатли бажарган колхоз аъзоларига мукофотлар бериб борилмоқда. Бу эса пахтакорларнинг ташаббускорлигини тобора оширмоқда, кундан-кунга яхшироқ меҳнат қилишга қизиқтирмоқда. Бу эса зиммага олинган юксак мажбуриятнинг тўла-тўкис бажарилажагидан далолат беради.

Ш. РАЖАБОВ,
Ғиждувон районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси.

Расмий хабарлар

Адабиёт, санъат ва архитектура соҳасидаги Ленин мукофотлари ва СССР давлат мукофотлари комитетида

Москвада Н. С. Тихонов раислигида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасидаги Ленин мукофотлари ва СССР Давлат мукофотлари комитетининг сессияси очилди. Комитет номзодларни муҳокама қилганидан кейин 1967 йилги Ленин мукофотларини бериш тўғрисида қарор қабул қилади.

Сессияда СССР Давлат мукофотларини олиш учун тақдим этилган ишлар ҳам қараб чиқилади ва конкурсда қатнашиш учун номзодлар танланади.

ЮКСАК УНВОН МУБОРАК

Узбекистон ССРда яшовчи кўп болали оналардан 262 кишига СССР Олий Совети Президиумининг 1967 йил 7 апрелдаги Фармонига мувофиқ, «Қаҳрамон она» унвони берилди, «Қаҳрамон она» ордени ва СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиғи топширилади. (ТАСС).

«КОСМОС — 154» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1967 йил 8 апрелда Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши, «Космос — 154» учирилди.

Йўлдош ичига ТАСС 1962 йил 16 мартда эълон қилган программага мувофиқ, космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш — ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқармоқда.

БЕШ МИЛЛИОН БИЛЕТ СОТИЛДИ

Армия, авиация ва флотга кўмаклашувчи Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти иккинчи автомотолотерея билетларини аҳоли ўртасида тарқатиш шаҳар ва қишлоқларда муваффақиятли ўтмоқда.

Ҳозиргача беш миллион билет сотилди. Билетларни сотишда Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон ССР, Красноярск ўлкаси, Омск, Саратов ва Мурманск областлари ДОСААФ ташкилотлари олдинда бормоқдалар. (ТАСС).

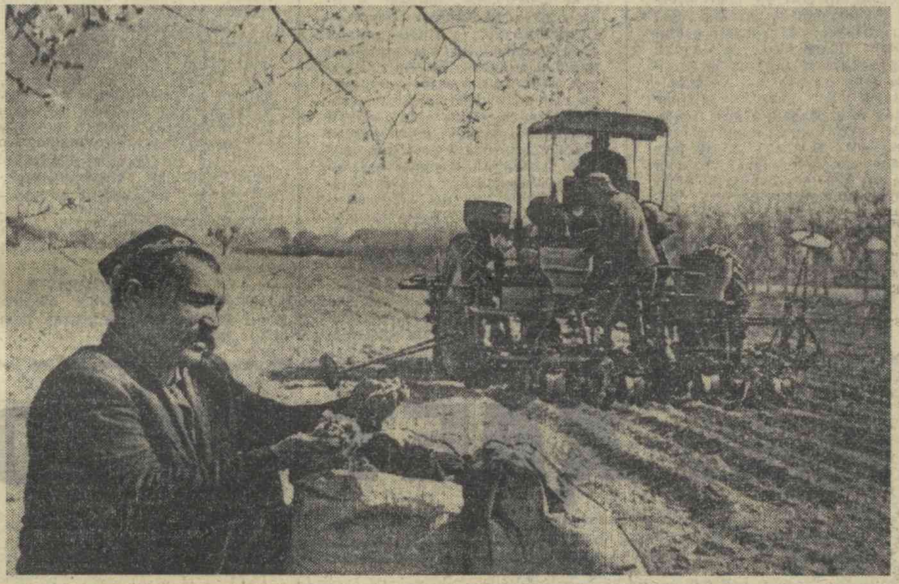

Фото лавҳалар

ЕРГА чигит тушяпти. Деҳқон мўл ҳосилга замин яратяпти. Юқоридаги суратда Наманган районидаги «Намуна» колхозининг Абдуҳалил Деҳқонов бригадаси далалари тасвирланган. Тракторчи Мамажон Аблурасулов, сеялкачи Иброҳимжон Жамолов ўртоқлар чигит экишда сифатга алоҳида эътибор беряпти. Бригадир А. Деҳқонов уруғни кўздан кечирмоқда. Шу райондаги «Партия XXII съезди» колхозининг ўртоқ А. Асқаров бошлиқ бригадаси чигит экишни тугаллаш арафасида турибди. Пастдаги суратда: сеялкачи Р. Хўжабердиев.

Ш. Османов ва Е. Корниенко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ БИРИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси [еттинчи чақириқ] шу йил 13 апрель эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари 12 апрель соат 10 дан 14 гача ва соат 15 дан 20 гача Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида рўйхатга олинади.

МАРРАМИЗ — ҚИРҚ ЦЕНТНЕРДАН

ИККИ РЕСПУБЛИКА МУСОБАҚАСИ

Доно халқимизда «Беллашганнинг бели бақувват бўлади» деган ҳикматли сўз бор. Ҳақиқатан ҳам шундай. Буни биз ўз тажрибамизда бир неча бор синаб кўрганмиз.

Тожикистон ССР, Регар районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари билан Тошкент область, Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз пахтакорларининг бирбири билан мусобақалашганини эшитиб, ўзимизда йўқ хурсанд бўлдик. Қондош, жондош, эли, дили бир кишилар доим ана шундай катта ишга қўл урадилар, бошқаларни эса руҳлантирадилар.

Колхозимиз ўтган ишлаб чиқариш йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлади. 2415 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 31,5 центнердан ҳосил кўтардик. Абдулла Туробов бошлиқ ва бошқа бир неча илғор бригадаларимиз эса ҳар гектар ердан 40-42 центнердан ҳосил олишиб, имкониятларимизнинг чексиз эканлигини исботлаб беришди. Хўжалигимизнинг бошқа тармоқлари ҳам юксалди. Умумий даромадимиз 3 миллион 500 минг сўмни ташкил этди. Ҳар бир меҳнат кунига ўртача 3,80 сўмдан пул тақсимладик.

Биз бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олиш ҳақида мажбурият қабул қилган эдик. Ҳамкасбларимизнинг даъватидан руҳланиб, мажбуриятимизни қайтадан кўриб чиқдик. Имкониятларимизни, ер шароитларимизни ҳисобга олиб, 40 центнердан ҳосил етиштирамиз, деган қатъий қарорга келдик. Чигит экишга пухта тайёргарлик кўрган, ҳамма майдонларимизга яхоб берган эдик. Яхоб беришга кейинги йилларда жиддий аҳамият беряпмиз. Чунки, ерларимизнинг кўпчилик қисми қиялик. Агар яхоб бермасак, ўсимлик кўп сув талаб қилади. Парвариш давридаги суғоришларнинг нафи кам бўлади.

Ҳозир даламизда 30 га яқин сеялка тинмай чигит экяпти. Биз ўтган йили экишни 11 иш кунида тамомлаган эдик. Бу йил 8 иш кунида тугаллашни режалаштирдик.

Колхозимиз уруғлик пахта етиштиради. Бу майдонлардаги ҳосилдан ташқари бошқа майдонлардаги пахтанинг 60 процентини машинада териб оламиз. Колхозимизда уста механик-ҳайдовчи кадрларнинг катта группаси етишиб чиқди. Улар ўз касбларини ниҳоятда севадилар. Механик-ҳайдовчи Нуржон Бекназаров ўтган йили «Ўзбекистон» маркали агрегат билан 320 тонна пахтани машинада терди. Бу йил унинг аҳди 400 тонна. Бошқа механик-ҳайдовчиларимизнинг ҳам ғайрати чакки эмас.

Колхозимиз бақувват хўжалик. Социалистик мусобақага қўшилар эканмиз, белимизнинг янада бақувват бўлишини яхши англаяпмиз. Давлатга салкам 10 минг тонна пахта топшириб, марду-майдонлар сафидан муносиб ўрин оламиз.

И. ТУРОБОВ,
Нарпай районидаги «Иттифоқ» колхозининг раиси.

МОНГОЛИЯ ОЛИМЛАРИ ТОШКЕНТДА

10 апрелда Монголия Халқ Республикаси Фанлар академиясининг президенти Б. Ширэндэв бошчилигидаги монгол олимлари делегацияси Тошкентдан Иркутскга учиб кетди.

Қардош мамлакат олимлари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ядро физикаси, геология ва геофизика, сейсмология, ўсимлик моддалари химияси, шарқшунослик институтларида, ботаника боғида ва бошқа муассасаларда бўлдилар. Шунингдек улар Тошкентни қайта тиклаш ишлари билан танишдилар.

Монголия олимлари делегацияси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Совет ҳокимияти ўрнатилгандан буён ўтган ярим аср мобайнида экономика ва маданият соҳасида республика эришган муваффақиятлар тўғрисида меҳмонларга гапириб берди.

Суҳбат дўстона ва самимий вазиятда ўтди. Учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Е. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, шунингдек Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти И. М. Мўминов ҳозир бўлдилар.

Монголия Халқ Республикаси Фанлар академиясининг президенти Б. Ширэндэв Тошкентдан жўнаб кетиш олдидан ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Делегациямиз аъзолари СССРга қилган бу сафаримиздан жуда мамнундирлар. Бунинг натижасида СССР билан Монголия Халқ Республикаси Фанлар академиялари ўртасида илмий ҳамкорлик тўғрисида янги битим имзоланди. Мазкур битим мамлакатимизда фанни ривожлантириш учун янада қулай шароитлар яратиб беради. Бизлар Москва, Новосибирск ва Тошкентнинг кўпгина илмий муассасалари билан танишиш имкониятига эга бўлдик. Республикангизда фан соҳасида эришилган муваффақиятлар бизда катта таассурот қолдирди. Тадқиқотлар юксак илмий даражада олиб борилаётган Ўзбекистон тажрибаси фанимиз ривожланишини ташкил этиш ва планлаштиришни яхшилаш имконини беради.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ МЕҲНАТ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Меҳнат ресурсларини тақсим қилиш ва улардан фойдаланишни яхшилаш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

1. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Меҳнат ресурсларидан фойдаланиш давлат комитети тузилсин.

2. Ушбу фармон ва Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий қонуни)нинг 48-моддасига тегишли қўшимча киритиш тўғрисидаги таклифлар Ўзбекистон ССР Олий Советининг тасдиқига киритилсин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари
Р. САХИБОЕВ.

1967 йил, 10 апрель.
Тошкент шаҳри.

ҚОРАКЎЛЧИЛАР СЛЁТИ

Ўзбекистондаги энг йирик қоракўлчилик райони — Фориш қишлоқ хўжалик илғорларининг слёти бўлиб ўтди. Докладчи — Фориш район партия комитетининг биринчи секретари С. Есимов ва сўзга чиққан нотиқлар чорвадорлар чорва маҳсулдорлигини янада ошириш вазифасини бажараётганликлари ҳақида гапирдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц слётда нутқ сўзлади.

«ЧИРЧИКСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИ 25 ЁШДА

ЧИРЧИҚ. (ЎзТАГ). «Чирчиксельмаш» заводининг коллективи 8 апрелда ўз корхонасининг 25 йиллигини нишонлади. Бу завод Улуғ Ватан уруши йилларида қурилган эди.

«Ростсельмаш» ва Воронеждаги «Коминтерн» машинасозлик заводининг машина-ускуналари 1942 йилда «Чирчиктранс» гаражи территориясига ташиб келтирилди. Станок ва механизмлар очиқ жойда монтаж қилинди. Сўнгра аста-секин бинолар қурила бошланди. Шу тариқа завод пайдо бўлди.

Ҳозир завод ўз маҳсулотини 30 мамлакатга экспорт қилмоқда. Шу корхона маркаси бўлган «КРХ-4» культиватори ўтган йили Москвадаги қишлоқ хўжалик машиналари ва ускуналари халқаро виставкасида катта олтин медалга сазовор бўлди.

Завод 25 йил мобайнида 46 номдаги қишлоқ хўжалик машиналари — кўрак териш машиналари культиваторлар, ариқ қазийдиган машиналар, ғўзапоя йиғиштирадиган механизмлар ва бошқа хил техника ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Шу давр ичида заводда товар маҳсулотининг ҳажми 25 баравар кўпайди, бир ишчига ҳисоблаганда машина ишлаб чиқариш ўн баравар ортди. Завод коллективи Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига зўр ғайрат билан меҳнат вахтасида туриб ишламоқда.

Чирчиқ машинасозлари саройида корхонанинг 25 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Завод директори В. К. Супиталиев «Заводнинг чорак асрлик тарихи ва муваффақиятлари» деган темада доклад қилди. Корхона ходимларидан бир группасига Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитетининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

НУРАФШОН БАХТ

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

Гигант корхонанинг дарвозаси аркига «В. И. Ленин номли Фарғона ТЭЦ»и деб ёзиб қўйилган. Азиз ном! Кундузлари қуёш нурида жилоланиб, оқшомлари машъала нурида етти хил рангда товланади. Эътиборни ўзига тортиб турувчи, олтинранг ҳарфлар билан ёзилган бу сўзларни ишчилар сменага кираётганларида бир, ишдан қайтаётганларида яна бир бор ифтихор билан ўқиб ўтадилар. Шулар орасида номи республика бўйлаб танилган бир энергетик бор. Унинг қалбида Ленин номи, кўксида Ленин ордени. Бир одамга бундан ортиқ бахт борми!?

Анатолий «Фарғона» номини 32 йил муқаддам Краснояр ўлкасида 7- синф партасида ўтирганида география дарсида эшитган. Мана бугун эса у ўша олтин водий марказидаги нурхонанинг мастери!

Йигитлик ғайрати билагида жўшган даврларда шаҳар кезди. Кездигина эмас чўл босиб, тоғ-тош ошиб меҳнат қучоғида бўлди. Душанба, Қарағанда, Кувасой, Янгийўл сингари шаҳарларда энергетика иншоотлари қурилишларида қатнашди. Катта ТЭЦ ва ГРЭСлар тиклашда иштирок этгани, 6- разрядли слесарь, пайвандчи, дурадгор, энергомонтажчи касбларини ўрганиб олгани ўша йиллардан эсдалик бўлиб қолди.

Ҳозир Фарғона ТЭЦининг қуввати 210 минг киловаттга етди. Шонли юбилей йилида Ўзбекистонда 520 минг киловаттли янги энергетика қувватлари ишга туширилади. Бундан 50 минги шу корхонада бунёд этилади. Байрам арафасида корхонанинг энергетика қуввати 260 минг киловаттга етади.

Бу сермазмун рақамларни юзага чиқаришда Анатолий Димитриевичнинг ҳам меҳнати сингган. Бу йиллар давомида минг-минглаб хонадонлар Ильич нурлари билан нурафшон бўлди. Саноат корхоналарида юзлаб гигант агрегатлар ҳаракатга келди. У смена давомида яхши ишлашгина эмас, балки ёшларга ўз тажрибасини ўргатиш, иш жараёнида ёрдамлашиш ҳам совет ишчисининг виждон бурчи деб тушунади. У билан ёнма-ён туриб меҳнат қилаётган Герольд Гуркин, Николай Базилеев, Филип Фирст, Василий Иванов, Сергей Климентов, Али Қурдаметов каби шогирдлари ўз устозидан миннатдор.

Анатолий Димитриевич ижодкор одам. Кейинги вақтда унинг 12 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу корхонага йил сайин 9 минг 480 сўм фойда келтириб турибди. Қўл меҳнатини механизациялаштириш, сув насослари фильтрларини такомиллаштириш, вентиляция системасини яхшилашга қаратилган ўнлаб таклифлари ҳам бор. Партбюро аъзоси, техника ўқиши группасининг раҳбари сифатида ташаббускорлик кўрсатяпти.

Цех мастерининг область газетаси саҳифасида «Нур билан» сарлавҳали мақоласи босилиб чиқди.

— Биз, — дейилади мақолада, — диққат ва эътиборни ҳал этилмаган вазифаларга қаратиш улуғ революция йиллигини байрам қилишнинг энг яхши усулидир, деб биламиз. В. И. Ленин айтган бу сўзларни эсда тутган ҳолда ТЭЦимиз коллективи юбилей йилида қуйидаги оширилган янги мажбуриятлар олди: «Беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини ҳамма кўрсаткичлар бўйича муддатидан илгари бажариш. Маҳсулот таннархини арзонлаштириш ҳисобига 200 минг сўм фойда кўриш. 5 минг тонна шартли ёқилғи ва корхона эҳтиёжи учун сарфланадиган энергиядан 3 миллион киловатт-соат тежаб қолиш. 20 минг сўмлик реагент ва металл иқтисод қилиш. 80 минг сўм фойда берадиган юздан ортиқ рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш. Бу марраларни эгаллаш учун бизда реал имконият ва резервлар мавжуд.

Бизда ҳар бир энергетик ўз вазифаси ва масъулиятини чуқур ҳис этади. Улар ҳар бир минутнинг қадрига етадиган одамлар. Чунки, иш соатининг бир минути юзлаб кубметр буғ, қанчадан-қанча электр энергия демакдир. Шиоримиз-саноат корхоналарига, социалистик қишлоқларимизга электр энергиясини муттасил етказиб туриш. Аҳдимиз — шонли байрамни ваъдамиз уддасидан чиқиб, ёруғ юз билан кутиб олиш».

Қисқа давр ичидаёқ Анатолий коллективда ёрқин юлдуздек ярқ этиб кўзга кўринди. Оддий слесарликдан старший мастер даражасига кўтарилди. Унинг сурати чўғдек безатилган корхона «Ҳурмат тахтаси»дан муносиб ўрин олди. Куни кеча касаба союз комитети қисқа характеристика билан унинг суратини Тошкентга — республика «Ҳурмат тахтаси»га қўйиш учун тавсия этибди.

Биз ўртоқ А. Д. Попковнинг бахтини нурафшон бахт, дедик. Бу ўхшатишнинг боиси бор. Чунки унинг оиласини нурчилар сулоласи деса бўлади. Катта ўғли Герольд Тошкент политехника институтининг 3-курсида сиртдан ўқиб, электр тармоқлари ремонти бошқармасида теплотехник мастер бўлиб ишляпти. Геннадий бўлса отаси ишлаётган корхона автоматика цехининг слесари, кечки техникумнинг II курсида ўқияпти. Кенжа ўғли Владимир ҳозир 9- синфда, у инженер-электрик бўлиш орзусида. Уч ўғил ота изидан бориб, ота касбини эгаллаш йўлида нурли чўққилар сари интилмоқда. Ота бундан беҳад миннатдор.

Меҳнатининг қадрини, ҳамкасбларининг ҳурмат-иззатини, ўғилларининг бўйи-бастини, Қиргули посёлкасидаги Ильич нурлари чаманзорини ҳар оқшом кўрганда Анатолий ўзини ғоят бахтиёр ҳис этади. Кўксида порлаб турган Ленин сиймосига боққанда-чи! Ҳа, унинг бахти Советлар юртида камол топган нурафшон бахт!

Б. МАҲМУДОВ.

ЛАБОРАТОРИЯ ЯНГИЛИКЛАРИ

Тошкентдаги Урта Осиё Нефтни қайта ишлаш илмий-текшириш институти республикамиздаги навқирон илмий ташкилотларнинг бириднр. Бу институт коллективи кўпгина илмий масалаларни ҳал қилди. Химия фанлари кандидати Солиҳ Шамсиев раҳбарлик қилаётган аналитик лаборатория олимлари ҳам бу ишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Биз қуйида ана шу лабораторияда илмий текшириш ишлари олиб бораётган группалардан бири — катализаторларни анализ қилиш группасининг фаолияти ҳақида ҳикоя қиламиз.

Бу группа ҳам аналитик лаборатория ҳузурида яқиндагина ташкил этилиб, унга Мактуба Абдураҳимова бошчилик қилмоқда. Бу группа вужудга келганда, таркиби алюминий-никель — молибдендан иборат бўлган катализаторларни анализ қилиш методлари ҳали ишлаб чиқилмаган эди.

Группа ўз фаолиятини ана шу масалани ҳал этишга киришишдан бошлади. Тажрибалар бошланди. Ниҳоят изланиш ва текширишлар ўз самарасини берди. Алюминий, никель , молибден, кальций, калий ва темирдан иборат катализаторнинг анализ қилиш методи ишлаб чиқилди.

Алюминий ва молибден миқдорини трилон — Б реактиви ёрдамида аниқлаш мумкин. Бу аппаратларни қўллаш натижасида катализаторларни анализ қилиш вақти ўн баравар тезлашади. Ишлаб чиқилган метод нефтни қайта ишлаш саноатида, бензин, пиридин, пипиридин ва ҳоказолар олишда қўлланилади.

М. ХОЛМУҲАММЕДОВА.

СЎНГГИ ПОЧТА

«ИНДУСТРЛАШГАН ЎЗБЕКИСТОН» РАДИОЖУРНАЛИ

Республика радиосининг ижодкорлари Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллиги олдидан янги радиожурнал ташкил этдилар. Ўтган жума куни радио шинавандалари **«Индустрлашган Ўзбекистон»** журнали дастлабки эшиттиришларини мириқиб тингладилар. Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводининг кекса ишчиси Зиё Пўлатов, Бухоро область партия комитетининг секретари А. Абдурауфов ўртоқлар саноатимизнинг алп қадамлари тўғрисида гапириб бердилар. «Ўзбекистон машиналарига жаҳон қойил» сарлавҳали материалда «Таштекстильмаш» заводида ишлаб чиқарилаётган ва Ленин мукофотига тақдим қилинган «ПК-100» маркали машина яратувчилар тўғрисида ҳикоя қилинди.

Республика радиоси ўлкамиз саноати эришган ютуқлар, юксалиш босқичлари, илғор ишчиларнинг бой тажрибаларини тараннум этувчи янги радиожурнални ташкил этиб муборак иш қилди.

ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТИ ВА БУЮРТМАЧИЛАР

Бинокор — замонамиз меъмори. У яратган ҳашаматли бинолар давримиздан ёдгорлик бўлиб қолади. Шундай экан, қурилиш сифатига жиддий эътибор беришга тўғри келади. Бизнинг коллективимиз суръат билан сифатни бир-бирига боғлаб олиб боради.

Бинокорларимизнинг азмиродаси туфайли кейинги беш йилда 200 минг квадрат метрдан ортиқ уй-жой фойдаланишга топширилди. Жумладан, 3652 йирик панелли квартиралар ишга туширилди. 10900 ўқувчига мўлжалланган мактаблар, 2495 ўринли болалар боғчалари ва бошқа кўплаб маданий-маиший бинолар қурилди. Қурилиш ташкилотимизнинг ҳамма объектларида темир-бетон материалларидан фойдаланиш кейинги йилларда кескин кўпайтирилди. Шундай қилиб, ҳар бир бинокорнинг йиллик бажарган иши 2155 сўмдан 4670 сўмга ортди.

Бизнинг трестимиз ихтиёрида бўлган иккита механизациялашган кўчма колонна базасида Қишлоқ қурилиши министрлигининг янги — 20-тресги барпо этилди. Мазкур янги коллектив областимизнинг қишлоқ ва районлари марказларидаги объектларда иш олиб бормоқда. Газ ва нефть саноатининг истиқболига монанд равишда «Бухарагазпромстрой» тресги, ғалла ва аралаш озуқа саноати корхоналарини барпо этиш бўйича ихтисослаштирилган махсус қурилиш ташкилоти тузилди. Коллективимиз янги ташкил қилинган қурилиш ташкилотлари билан ҳамкорликда уй-жой, мактаблар, касалхоналар, болалар боғчалари, маъмурий бинолар қурилишини кучайтириб юборди. Биз саноат корхоналари бўйича юбилей йилида меҳнат унумдорлигини ўтган йилдагига нисбатан 7,2 процентга ошириш, қурилиш ишлари ҳажмини 50 процент кўпайтириш, шу тариқа 13,8 миллион сўм капитал маблағдан тўла фойдаланиш учун курашмоқдамиз.

Режаларимиз катта. Ҳозирги кунда объектларимизда қурилиш ишлари жадал олиб борилаётир. Бироқ, иш ҳамма жойда ҳам силлиқ, маромида, боряпти деб айтолмаймиз. Трестимиз ишчи кучи билан етарли таъминланмаганлиги суръатга таъсир қиляпти. Биз бажарилган иш учун аккорд-мукофот усули бўйича ҳақ тўламоқдамиз. Мавжуд имкониятлардан тўлароқ фойдаланишга интилиб трестдаги барча механизмлар, минора кранларини икки сменада ишлатиш чораларини кўрмоқдамиз.

Қурилиш материаллари комбинати ишчи кучига муҳтожлигимизни эътиборга олиб, йиғма девор панеллар ишлаб чиқариш технологиясини ўзлаштирди. Бундай панеллар ғиштдан қурилган деворларга нисбатан камроқ меҳнат, ишчи кучи талаб қилади. Бундан ташқари меҳнат унумдорлигини бирмунча ошириш, қурилиш материалларини тежаб қолишга имкон бераётир.

Ютуқларни санаган билан нуқсонлар камаймайди. Бизнинг ишимизга халақит бераётган айрим камчиликлар хусусида ҳам фикр-мулоҳазаларимни айтиб ўтмоқчиман. Аввало, қурилиш ташкилоти билан шартнома тузган корхоналар-таъминотчилар ҳақида. Бизга ўтган ойларда Куюкмозор карьери пландагидан анча кам шағал етказиб берди. Натижада, қурилиш объектларида мўлжалдаги ишлар тўла битмай қолди. Карьер коллективи ойига планда кўзда тутилган 5500 кубометр ўрнига атиги 1500 кубометр шағал етказиб беряпти. Биз бу камчиликнинг олдини олиш учун бирталай таклифларни ўртага қўйдик. Аммо, Куюкмозор карьерининг раҳбарлари бунга етарли эътибор бермаётирлар.

Шундай корхоналардан яна бири Бухородаги ғишт заводидир. Мазкур завод ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг сифати ҳақида бундан илгари ҳам кўп гап-сўзлар бўлган. Ғишт заводи ишлаб чиқараётган маҳсулотлар кўп қаватли бинолар қуришга яроқсиз бўлиб, сифати ҳозирги талаблар даражасида эмас. Бунинг устига улар ўтган ойларда трест объектларига пландагидан 1 миллион 164 минг дона кам ғишт етказиб бердилар.

«Узглавлесстрой»га қарашли Бухородаги ёғочни қайта ишлаш заводи коллективига ҳам эътирозларимиз бор. Мазкур корхона ўтган йили сифатсиз маҳсулот етказиб бергани туфайли бир биз эмас, Бухородаги бошқа қурилиш ташкилотлари, ҳатто жуда кўп меҳнаткашлардан ҳам шикоят тушган эди. Улар ўтган йилги хатоларини такрорламоқдалар. Корхонада дурадгорлик маҳсулотлари, пол тахталарини ҳўл ёғочлардан ишлаб чиқариш давом этмоқда.

Капитал қурилишда давлат планларини бажариш билан бирга совет кишиларининг ўсиб бораётган талабларига монанд уй-жойлар қуриш бизнинг муқаддас бурчимиздир. Лекин бинонинг ўз вақтида тикланиши, сифатли қурилиши буюртмачи ташкилотлар зиммасига ҳам талай масъулият юклайди. Кўп ҳолларда тикланажак биноларнинг лойиҳа-смета ҳужжатлари ўз вақтида етказиб берилмайди. Шунингдек, буюртмачи ташкилотлар қурилишни зарур маблағ, ускуналар билан таъминлашга бефарқ қарайдилар.

Фикримизнинг исботи учун бир мисол келтирай. Область ижроия комитетининг капитал қурилиш бўлими зарур объектлар учун 4,1 миллион сўмни ҳалигача трест ихтиёрига ўтказмаётир. Бухоро шаҳар архитектори ўртоқ Л. Ашурова шаҳар касалхонаси, 18 квартирали иккита уй-жой ва бошқа бир қанча қурилиш объектлари учун жой ажратиш масаласини ҳозиргача ҳал қилмаяпти. Баъзан бир объект учун ажратилган жойга бошқа ташкилотнинг биноси қурила бошланади. Натижада ортиқча харажатларга йўл қўйилади. Область статистика бошқармасининг маъмурий биноси учун ажратилган жой бошқа ташкилот ихтиёрига ўтказиб юборилди. Биз статистларнинг буюртмаси бўйича бу ерда анча иш қилиб қўйган эдик. Натижада мазкур объектнинг лойиҳа ҳужжатлари ва бошқа харажатлар учун сарфланган давлат маблағи исроф бўлди.

Биз юқоридаги ташкилот, корхона раҳбарларининг фаолиятсизлиги ҳақида фикр юритар эканмиз, ўз гарданимизга тушадиган масъулиятни соқит қилмоқчи эмасмиз. Мақсадимиз, — касби-коримиз бинокорликни яна ҳам улуғлаш, ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб юбилей йили топшириқларини муваффақиятли адо этишдан иборат.

В. СТЕФАНЮК,
Бухородаги 163-қурилиш трестининг бошқарувчиси.

ТОШКЕНТ МЕҲНАТКАШЛАРИ ОКТЯБРЬ ВАХТАСИДА

Тошкент меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб самарали ишламоқдалар. Суратда: пойтахтимиздаги «Подъёмник» заводи коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Рауф Ҳамидов. У смена топшириқларини ортиғи билан адо этмоқда.

Суратда: кабель заводининг илғор ишчиси У. Юсупов. У ҳамкасбларига ишда намуна бўлмоқда.

Қумри Шоусмонова «Қизил тонг»нинг чевар тикувчиларидан бири. У Октябрь 50 йиллиги шарафига олган мажбуриятларини муваффақиятли бажаряпти.

М. Нуриддинов фотолари.

ҚАЧОН ФАЙЗ КИРАДИ?

ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИ МАСАЛАЛАРИ

Избоскан районидаги 8-пахтачилик совхозига йўлим тушиб қолди. Бу совхозда бундан бир неча йил илгари бўлган эдим. Совхознинг марказий қишлоғи сира ўзгармабди. Ўша эски манзарани кўрдим. Ободончиликка эътибор берилмагани кишини таажжублантиради. Мазкур совхоз 1930 йилда ташкил топган. Кўз қувонтирарли янги бинолар қурилмаган. Совхоз маъмурияти эски типда солинган пастаккина бинога жойлашган.

Марказий усадьбадаги почта, магазин, омонат касса, совхоз касаба союз ташкилоти ва комсомол комитети жойлашган бинолар ҳам кўримсиз. Хоналар даққиюнусдан қолган анжомлар билан жиҳозланган. Қарийб 15 мингга яқин китоб фондига эга бўлган кутубхона биноси ҳам хароб аҳволда. Бино кутубхона учун мутлақо мос эмас. Совхозда кейинги йилларда капитал қурилишлар амалга оширилмаган. Совхознинг маркази нообод ва кўримсиз бўлгандан кейин унинг бўлимлари ва аҳоли пунктлари қай аҳволдалиги ҳақида оғиз очмаса ҳам бўлади.

Ишчи ва хизматчиларнинг ишдан сўнг маданий дам олишлари учун яхши шароит яратилмаган. Бундан 25-30 йил илгари сарой типида қурилган ва клуб деб ном берилган бино шунчалик яроқсиз ҳолга келганки, уни капитал ремонт қилиш ортиқча исрофгарчилик бўлур эди. Район ўт ўчириш бўлими бу бинода кино кўрсатиш ҳам мумкин эмаслиги ҳақида актлар ёзган.

Кўча бўйига бетартиб экилган дарахтлар каровсиз қолган. Бу ерда кичик бўлса ҳам, бирор гулзор учратмайсиз. Боғча ўрнида қовжираган ажриқ ва янтоқларни кўрасиз. Совхоз меҳмонхонасининг ҳовлиси ҳам гулсиз, дарахтсиз, ҳувиллаб ётибди.

1959 йилда совхознинг марказий усадьбасида қарийб бир гектар ер ажратилиб яхши ният билан маданият саройи учун пойдевор қўйилган эди. Пойдевор ердан ярим метр кўтарилганча қолиб кетган. Лойиҳа бўйича маданият саройи ёнида совхоз стадиони ҳам бўлиши керак эди. Бу қурилишларга киришилганда совхоз ёшлари қанчалик қувонишган эди. Лекин совхоз раҳбарлари (директори Усмон Мансуров, партия бюросининг секретари П. Йўлдошев, ишчилар комитетининг раиси Солижон Ҳамроев ўртоқлар) ўз ваъдаларининг уддасидан ҳамон чиққанларича йўқ.

Совхоз аҳлига маданий-маиший хизматни яхшилаш ҳақида совхоз раҳбарлари бош қотирмаётирлар. Қишлоқларни обод қилиш, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни тубдан яхшилаш, савдо тармоқлари сонини кўпайтириш ва уларда аҳоли эҳтиёжи учун зарур товарлар кўплаб сотилишини таъминлаш, умуман аҳолининг ўсиб бораётган маданий талабини қондирадиган шароит яратиб бериш муҳим вазифалардир.. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IV пленуми қарори олға сурган бу ҳаётий даъват 8-совхоз раҳбарларининг онгига етиб бормаганга ўхшайди.

Совхозда 8 та бўлим, 64 бригада бор. Совхоз иқтисодий жиҳатдан республикадаги илғор совхозлар билан беллаша олади. Лекин имкониятдан фойдалана билиш керак. Андижон областидаги «Савай» совхозида бошқа манзарани кўрамиз. Совхоз посёлкаси обод шаҳарни эслатади. Совхоз ишчилари маданий яшаш учун зарур бўлган барча имкониятларга эга. 8-совхоз раҳбарлари савайликлардан намуна олишлари керак.

Ўқитувчилар, медицина ходимлари, партия ва совет активлари, инженер-техник, агроном-зоотехник ва бошқа касбдаги ходимларни назарда тутсак, совхоз қишлоғини обод ва маданий қишлоққа айлантира оладиган куч бор. Депутатлар бор. Улар негадир ташаббус кўрсатмаётирлар. Совхоз қишлоғини обод қилиш, уни тартибга келтириш ва меҳнаткашларнинг тобора ўсиб бораётган маданий-маиший эҳтиёжларини тўла қондириш масалаларини посёлка Советининг сессияларида тез-тез муҳокама этиш лозим. Сайловчиларнинг наказларини бажариш учун барча имкониятларни ишга солиш лозим. Булар совхоз раҳбарлари, партия ва совет активлари, депутатларнинг жонажон ишидир. Бутун партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотлари, зиёлилар ҳамда ҳамма меҳнаткашлар Совет ҳокимиятининг 50 йиллик юбилейини қишлоқларимизни янада обод, чиройли қилиш билан кутиб олишга бутун кучларини, қобилиятини сарфлаши керак.

А. НОСИРОВ,
Ўзбекистон ССР касаба союзлари Советининг бош методисти.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

ҲАЁТ ТАҚОЗОСИ

М. АБДУРАЗЗОҚОВ,
Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари

Улуғ доҳиймиз В. И. Ленин партиявий ишга ҳамиша ижодий муносабатда бўлиш, унинг форма ва методларини муттасил такомиллаштириб бориш, ҳаёт тақозо этган, тараққиётимизга, олға қараб боришимизга ёрдам берадиган янгиликларни кундалик фаолиятимизда тинмай жорий қилиш лозимлигини уқтирарди. Ишда шошма-шошарлик ва маъмуриятчиликка йўл қўймаслик кераклигини таъкидларди.

Областимиз партия ташкилоти доҳийнинг ана шу кўрсатмалари асосида хўжалик ва маданий қурилишга малакали раҳбарлик қилишга алоҳида эътибор беряпти. Зотан, КПСС Программасида таъкидланганидек, **«Партия коммунистик жамият қураётган халқнинг илғор отряди сифатида ўз ички партиявий турмушини ташкил қилишда ҳам олдинда бормоғи, коммунистик ижтимоий ўз-ўзини бошқаришнинг энг мукаммал формаларини ишлаб чиқишда намуна ва ўрнак кўрсатмоғи лозим».**

Область партия ташкилоти раҳбарлик услуби ва методларини такомиллаштириш, ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятни қайси соҳаларга йўналтириш масаласини область партия конференциясида махсус муҳокама қилди.

ТАШКИЛИЙ-ПАРТИЯВИЙ ИШЛАРДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

Партиямиз **ишнинг моҳияти қабул қилинган қарорлар миқдорида эмас, балки бу қарорларнинг бажарилишини назорат қилиш ва текшириб туришда, жойларда амалий ишни ташкил этишда,** деб таълим беради. Шунга кўра, биз партия органларининг бошланғич ташкилотлар билан алоқасини мустаҳкамлашда турли мажлис, кенгашлар ўтказиш ва қарорлар қабул қилиш ўрнига бевосита омма орасида ташкилотчилик ишларини кучайтиришга алоҳида эътибор бердик. Тўғри-да, ҳар қанча тадбирлар белгиланиб, қарорлар қабул қилингани билан улар ташкилотчилик иши билан боғлаб олиб борилмаса, қоғозда қолиб кетаверади.

Эндиликда обком бюроси муҳокамасига область партия ташкилоти фаолиятидаги энг актуал масалалар киритиладиган бўлиб қолди. Обком секретарлари, бюро аъзолари, аппаратнинг масъул ходимлари кўпроқ шаҳар ва районларда, бошланғич партия ташкилотларида бўлиб, уларга ёрдам, йўл-йўриқ кўрсатмоқдалар. Буни қуйидаги характерли бир мисол билан ҳам тушунтириб бериш мумкин. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленумининг чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш чоралари ҳақидаги қарори область партия активида муҳокама қилиниб, унда партия ходимлари, колхоз ва совхозларининг раҳбарлари, хўжалик ва чорвачилик фермалари партия ташкилоти секретарлари ҳамда партгруппа ташкилотчилари, комплекс чорвачилик бригадаларининг бошлиқлари, илғор чорвадорлар, мутахассислар, яъни қишлоқ хўжалигининг муҳим тармоғи тақдирини ҳал этувчи кишилар иштирок этди. Илгари эса бундай масалаларни пленумларда муҳокама қилиш билан чекланиларди. Ҳолбуки, пленум қатнашчилари орасида чорвачилик ходимлари бармоқ билан санарли даражада бўларди.

Шундан сўнг пленум қарори ҳамма қишлоқ районларида чорвачилик билан шуғулланувчи коммунистлар иштирокидаги йиғинда муҳокама қилинди. Бу ҳол кўпчилик колхоз ва совхозларда жамоат чорвачилигида рентабелликка эришиш, 1966 йил вазифаларини муваффақиятли уддалаш, чорва қишловини кўнгилдагидек ўтказишга имконият яратди. Кадрларимиз **партиянинг юқори органи қарори муҳокама қилиш учун эмас, балки амалий фаолият учун қўлланма, уни бажариш ҳар бир коммунистнинг бурчи** эканлигини яхши биладилар.

Ҳамма соҳада бўлганидек, партиявий ишда ҳам ижодкорлик сув билан ҳаводек зарур. Юқорида Ўзбекистон КП Марказий Комитети IV пленумининг қарорлари қандай ишлаб чиқилганлигини айтиб ўтган эдик. V пленум қарорларини коммунистларга етказишда биз бошқача йўл тутдик. Пленумнинг КПСС XXIII съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотларининг сиёсий ва ташкилотчилик ишини яхшилаш тадбирлари ҳақидаги қарори одатдагидек, аввал обком, шаҳарком ва райком пленумларида муҳокама этилмай, бевосита бошланғич ташкилотларда муҳокама қилинди. Нега шундай бўлди? Партия аппарати ходимлари пленум ва партия активи йиғилишларига тайёргарлик кўришга кетадиган вақтни бевосита қарор амалга ошириладиган жойда — бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини кучайтиришга сарфладилар.

Партия ташкилотлари юбилейга муносиб совғалар тайёрлашдек муҳим вазифани ҳал этишнинг бош йўли — коммунистларнинг ишлаб чиқариш тақдири ҳал қилинадиган участкаларга қўйилишида, қуйи звенолар фаолиятини кучайтиришда деб билмоқдалар. Шу мақсадда областда кейинги беш ой мобайнида қўшимча равишда 226 та цех партия ташкилоти ҳамда 520 та партия группалари тузилди.

Ташкилотчилик ишнинг хилма-хил форма ва методлари асосий масалага — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришни таъминлашга лаёқатли кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашдек муҳим ишга бўйсундирилди. Бу йўлда биринчи навбатда район звеносини кадрлар билан мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бердик. Ҳозирги вақтда ҳамма райком секретарлари олий маълумотли ва ташкилий-партиявий ишда муайян тажриба тўплаган кишилардир. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаларининг бошлиқлари ҳам тажрибали мутахассислардан иборат.

Хўжаликлар раҳбарларининг состави ҳам сифат жиҳатидан ўзгарди. Бу эса уларнинг ҳар қандай мураккаб вазифаларни бажаришига гаровдир. Шу муносабат билан 1961 йил февраль ойида колхоз раислари ва совхоз директорлари билан область партия комитетида бўлиб ўтган бир дилкаш суҳбатни эслатиб ўтишни истар эдим. Ўшанда нима сабабдан бир районда планлар тўла ва ошириб бажариладию, ер-суви, об-ҳаво шароити унга тенг бўлган иккинчи районда тўлмайди, деган масала устида бахс бўлганди. Аввалига одамлар иймманишиб, фикрларини очиқ-ойдин айтишмади. Бунга ўзимиз сабабчи эдик. Негаки, раҳбарлар қуйидан бўладиган танқидни ёқтирмасди.

Ўша суҳбатда бир амаллаб самимийлик, ўзаро ишонч, дўстона вазият вужудга келтиришга муваффақ бўлдик. Одамларнинг юрагидагини эшитсангиз эди. Шу суҳбатдан кейин ҳаммамиз гўё бир ҳаёт мактабини ўтгандек бўлдик. Хўжалик раҳбарлари юксалишга тўсқинлик қилаётган ғовларни бирма-бир кўрсатиб беришди. Маҳаллий шароитни ҳисобга олмаслик, хўжаликларга юқоридан топшириқлар бериш уларнинг мустақил фикр юритиш қобилиятини чеклаб ва бўғиб қўйган эди. Ҳатто ғўза парвариши графиги ҳам хўжалик раҳбарларига юқоридан тузиб бериларди. Ҳолбуки, бу метод давлатга ҳам, қишлоқ меҳнаткашларига ҳам қимматга тушарди.

Обком ва район партия комитетлари аччиқ сабоқлардан тегишли хулоса чиқариб, меҳнаткашлар оммаси ташаббусига кенг йўл очиб қўйдилар, янгиликни жорий этишга алоҳида эътибор бердилар. Шунда ҳаммамиз В. И. Лениннинг **«...Ҳақиқат юзига тўппа-тўғри қараш керак. Бу нарса сиёсатда ҳамма вақт энг тўғри ва бирдан-бир системадир»,** деган сўзлари тагида нақадар катта маъно ётишини яна бир бор чуқур ҳис этдик.

Ҳаётда юзага келган янгиликлар ҳамма вақт ҳам ўзига осонлик билан йўл очиб кетавермайди. Принципиал, юз-хотирсиз кураш— фикрлар олишуви олиб боришга тўғри келади. 1961 йилда кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялашга қаршилик кўрсатганлиги сир эмас. Оқибатда ўша йили пахтадан мўл ҳосил етиштирилган бўлса-да, вақтида йиғиштириб олинмай, ҳосил қорнинг тагида қолиб, нес-нобуд бўлди, давлат плани бажарилмай қолди.

Партия ташкилотлари пахтачиликни механизациялаш қанчалик зарур бўлса, йиғим-теримни машиналаштириш шу қадар катта аҳамиятга эга эканлигини қишлоқ меҳнаткашларига тушунтира олдилар. Дастлабки кўринишда енгиб бўлмайдигандек туюлган консерва-

СИРДАРЁ ЯНГИЛИКЛАРИ

БОЛАЛАР КОМБИНАТИ

Гулистон райони марказида болалар комбинати ишга туширилди.

СОВХОЗДА ҚОЛИШДИ

Г. Титов номли совхозда жойлашган 2-қишлоқ хўжалигини механизациялаш мактабини битириб чиққан ёш механизаторлардан 30 киши ишлаш учун шу совхозда қолди.

ЯНГИ БИНОЛАР

«Мирзачулсовхозстрой» трестига қарашли 27-қурилиш-монтаж бошқармасининг қурувчилари «Пахтаобод» посёлкасида 7100 квадратметр ҳажмда уй-жой ва маданий-маиший биноларни қуриб, фойдаланишга топширишди.

ИККИНЧИ ПРОГРАММАДА ҲАМ

Гулистон шаҳрида телевизион вишка ўрнатилди. Гулистонликлар энди иккинчи программадаги эшиттиришларни ҳам тинглаб, томоша қиладилар.

ЯНА БИР ЗАВОД

Янгиерда «Эмульпресс» заводи фойдаланишга топширилди.

Т. ТУРДИҚУЛОВ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Физика-техника институтининг гелиофизика бўлимида қуёш энергиясидан фойдаланишнинг ҳар турли системалари ишлаб чиқилмоқда. Суратда: шу соҳада илмий иш олиб бораётган физика-математика фанлари кандидати Ғ. Умаров (чапда) ва илмий ходим А. Абдуазизов.

И. Глауберзон фотоси.

КОЛХОЗЧИЛАР МЕҲМОНИ

Республикамизнинг йирик олий ўқув юртларидан бири ҳисобланган Тошкент Давлат медицина институтининг профессор ва ўқитувчилар коллективи яқинда Оққўрғон райони меҳнаткашларининг меҳмони бўлишди. Медицина фанлари доктори, профессор Р. Худойбердиев, доцент О. Қодировлар бошчилигида шифокорлар — профессорлар А. Ҳошимов, М. Рожкова, доцентлар невропотолог Ф. Абдуҳакимов, педиатор М. Обидова, стомотолог М. Мирёқубов, хирург Д. Ғуломов, гинеколог И. Хўжаева ва бошқа ўртоқлар группаларга бўлиниб, район марказий касалхонасида, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози касалхонасида ва бир неча қишлоқ касалхоналарида бўлиб, у ердаги врачлар билан ўзаро тажриба алмашишди, беморларни кўриб фойдали маслаҳатлар беришди.

Район марказидаги Маданият саройида шифокорлар билан меҳнаткашларнинг қизиқарли савол-жавоб кечаси бўлиб ўтди.

А. ОҚИЛОВ.

ОҚ ЖЎХОРИНИ ВАҚТИДА ЭКИНГ

Оқ жўхорининг «чиллаки» нави республикамиз ташқарисида ҳам машҳурдир. Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институти коллективи томонидан анча яхшиланган бу нав кўп дон беради. Шу билан бирга, бу жўхори уруғига бўлган талаб йил сайин ошиб бормоқда.

Республикамиз хўжаликлари юбилей йилида 310 тонна оқ жўхори уруғи етиштиришлари керак. Бу иш билан асосан Бухоро область, Ромитан районидаги «Ромитан» совхози, шу райондаги Свердлов номли колхоз, Самарқанд область, Нарпай районидаги Ленин номли, Хоразм область, Ҳазорасп районидаги Карл Маркс номли, Қорақалпоғистон АССР Тахтакўпир районидаги Карл Маркс номли хўжаликлар шуғулланишади. Биргина «Ромитан» совхози бу йил 100 тонна аъло нав уруғ етиштириб бериши лозим.

Оқ жўхорининг «чиллаки» нави уруғи етиштириш топшириғини сўзсиз бажариш экиш ишларининг ўз муддатида ва юқори агротехника қоидалари асосида ўтказилишига, майсалар униб чиққач, яхши парвариш қилинишига боғлиқдир. Илғор хўжаликлар оқ жўхори экиладиган майдонларни аллақачонлар тайёрлаб қўйганлар.

Самарқанд ва Бухоро областларида яқин кунларда ёппасига оқ жўхори экишга киришилади. Хоразм области ҳамда Қорақалпоғистон АССРда эса май ойининг бошларида оқ жўхори экишга киришилади.

Оқ жўхорини қандай экиш керак?

Яхши бороналанган ва чизелланган майдонларнинг ҳар гектарига ўрта ҳисобда 15-20 килограммдан уруғ экилади. Оқ жўхорини квадрат-уялаб эккан маъқул. 60Х60 сантиметр схемаси асосида экилганда ҳар уяга икки-учтадан уруғ ташлаб кетилади. 70Х70 сантиметр схемаси асосида экилганда ҳам уяларга худди шу миқдорда уруғ ташланади. Бу усулда экиш оқ жўхори майсаларини икки томонлама ишлашга катта қулайлик туғдиради. Бинобарин, оқ жўхори майсалари яхши ривожланиб, серҳосил бўлиб ўсади.

Оқ жўхори дони қимматли бўлиши билан бирга, унинг кўкпояси ҳам чорва моллар учун жуда фойдали озуқадир. Чунки, оқ жўхори кўкпоясида витаминли моддалар кўп. Хўжаликлар шундай қилиб, оқ жўхоридан икки томонлама фойдаланиш имкониятига эга бўладилар.

Оқ жўхори экиш билан шуғулланадиган хўжаликларда экиш кампаниясига ҳамма нарса тахт қилиб қўйилиши зарур. Уруғни вақтида экиб олган деҳқон сира доғда қолмайди.

Х. МЎМИНОВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институти озуқа етиштириш бўлимининг катта илмий ходими.

«ҚИРҚ ҚИЗ»

Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозида тузилган раққоса қизлар ансамблига «Қирқ қиз» номи берилди. Раққосалар Совет ҳокимиятининг юбилейига кенг программа тайёрламоқдалар. Охунбобоев номли Андижон музикали драма ва комедия театрининг балетмейстери Малоҳат Исоқова ансамблни оталиққа олди ва унга раҳбарлик қилмоқда.

Республикадаги энг кекса театрлардан бири бўлган бу театрда етакчи саҳна устасининг ҳар бири бадиий ҳаваскорлик коллективларининг мураббийси ва кўмакчиси бўлиб қолди. Театр яна икки йилдан кейин ўзининг 50 йиллигини нишонлайди. Андижон районидаги Киров номли колхознинг ашула ва ракс ансамблига республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби, театрнинг бош дирижёри Муқимжон Ҳабибов, балет солисти Шириной Мансурова ёрдам бермоқдалар. Театрнинг бош режиссёри Мирзакарим Бобоев, хормейстер Мирзажон Тиллаев ва балет солисти Комила Ҳайриддиновалар Избоскан районининг «ХХ партсъезд» колхозида ташкил этилган ансамблни оталиққа олдилар. Андижон халқ театрининг «Емирилиш» спектаклини саҳнага қўйишда театрнинг бош рассоми В. И. Лигай иштирок этди. Халқ театрининг бу спектакли яқинда Самарқандда бўлиб ўтган Ўзбекистон ҳаваскорлик театр санъати республика фестивалида диплом билан тақдирланди. (ЎзТАГ).

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ
УМР ПОСБОНИ

Оёқдан қолган ўн етти ёшли Людмила бир йилдирки, тўшакдан туролмайди. Китоб ўқиш, радио эшитиш, телевизор кўриш билан ўзини овутмоқчи бўлади-ю, барибир юраги таскин топмайди. Қани иложи бўлса-ю, жонажон мактаби қучоғига отилса, тенгдошлари каби яйраб-яшнаб юрса! Шуларни эслаб кўзига ёш олади.

Тўнғич қизининг бу аҳволи ота-онани нақадар изтиробга солганини айтмайсизми!

Бемор қиз Дадаянц тошкентлик шифокор Холида Алимовна Байтерикова номини эшитди-ю, унга ўз аҳволини маълум қилиб хат ёзишга жазм қилди. Ёзди ҳам. Мана энди Людмила ана шу ажойиб шифокор Холида Алимовнанинг қўлида даволана бошлади. Чиндан ҳам бу ерда Дадаянцга жуда катта ғамхўрлик қилишди, меҳр билан даволашди, уч ой деганда у уйига ўз оёғи билан кириб борди!

Касалхонанинг таклифлар дафтарини варақлар экансиз шифокор Холида Алимовна шаънига айтилган юрак сўзларини ўқиб, қалбингиз тўлқинланиб кетади.

Холида Алимовна билан суҳбатлашар экансиз, у совет медицинаси ажойиб ютуқларга эришаётгани ҳақида ғурур билан сўзлайди. Тажрибали врач ишлаётган шифохонада даволашда электрофорез усули қўлланилмоқда. Беморга укол орқали бериладиган дори эндиликда махсус қоғозга ёпиштирилиб, тери устига қўйилади. Сўнгра дори қўйилган жойга 12 вольтли доимий ток берилади. Дори ток таъсирида танага тарқалиб тез сингади, бемор оғриқ сезмайди.

Шифокор кўп йиллик фаолияти жараёнида неча юзлаб беморларнинг дардига малҳам қўймади, дейсиз. Касалхонага Холида Алимовнанинг номига келаётган неча ўнлаб хатларда меҳнат фронтида жавлон ураётган кишиларнинг юрак сўзлари битилганлигининг боиси ҳам шунда. Бундай хатлар республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келиб туради. Меҳрибон шифокор қўлида даволанган Воисов, Юсупов, Мельников, Гадоев сингари ўртоқлар шифокорга бўлган меҳр-муҳаббатларини қайноқ сатрларда ифода этадилар.

Холида опа ширин сўзлиги билан ҳам ҳурмат ва эътибор қозонган. Ўзбекистон жамоат тартибини сақлаш министрлиги шифохонасида ким билан сўзлашманг, у меҳрибон ширин сўз врач эканлигини мамнуният билан гапиради.

1943 йилда Қозон медицина институтини тамомлаган Холида Алимовна фронтга жўнайди. У бутун куч ва билимини жанг майдонларида жароҳатланган жангчиларни даволашга бағишлади.

Улуғ Ватан уруши тугагач, шифокор Тошкент шаҳрига келиб, самарали меҳнат қила бошлади. Мана йигирма йилдирки, у беморлар дардига малҳам қўяди.

Ўртоқ Байтерикова ёш медицина ходимларининг жонкуяр маслаҳатчиси, устози ҳамдир. Унинг бой тажрибаларидан баҳраманд бўлган ўнлаб ёш мутахассислар ҳозир пойтахтнинг турли шифохоналарида кишиларимиз сиҳат-саломатлиги йўлида меҳнат қилаётирлар.

Р. ИСҲОҚОВ.

ЗАРАФШОН ЎРМОНЗОРЛАРИ

Кенг ўрмонзор оралаб боряпмиз. Баъзи жойларида тиканли ширғанақлар кийимга қадалиб, кишининг юришига халақит беради. Йўл топиб, қалин ўрмон оралаб анча ичкари қараб кетдик. Шалдираб оқаётган дарё сувининг товуши қулоққа эшитилди.

— Ана, Зарафшон, — деди шеригимиз, ўрмон хўжалиги инженери Юсуфали.

— Қани? Кўринмайди-ку! — сўрадик инженердан.

— Шалдираган товуш эшитиляпти-ку!..

Бир оз юргач, зарсочар дарё қирғоғига чиқдик.

— Бу ўрмонзорнинг халқ хўжалигида тутган роли, — деб ҳикоя қила бошлади инженер Юсуфали, — ғоят каттадир. Зарафшон ёқасидаги бунёд этилган ана шу ўрмонзорларимиз сув тошқинида дарё қирғоғини ювиб кетишдан сақлайди. Қишлоқ хўжалик экинларини селдан сақлашда муҳим тадбир ҳисобланади. Иккинчидан, ёзнинг иссиқ кунларида сувнинг буғланишини қайтаради. Ёзда ҳам, қишда ҳам турли ҳайвонларни сақлаб қолиш, уларни кўпайтириш имконини беради. Бир ярим минг гектарли мана шу Жомбой ўрмонзорида бир неча минг тустовуқ, ёввойи қуён бор.

Илгари вақтларда Зарафшоннинг ўнг қирғоғидаги шу жой тўқайзор, тошлоқ ер эди. Булунғур районидаги «Партия XXII съезди» колхози ва «Жомбой» пахтачилик совхозининг экинзорларига сув тошқин пайтларда катта ташвиш соларди. Сув тошқинига қарши қанча-дан-қанча маблағлар сарфланарди, кўплаб тўғонлар қурилар ва бетонлар ётқизиларди. Ўрмонзорлик барпо этилгач, ортиқча сарф-харажатлар бўлмаяпти. Ўрмонзор ёзда якшанба кунлари Самарқанд меҳнаткашларининг коллектив бўлиб дам олиш, ҳордиқ чиқариш жойларидан бирига айланди ҳам.

Жомбой ўрмон хўжалигининг бошлиғи А. С. Зюба, тажрибали ўрмончи Холмурод Дўстмуродов, Бердиқул Яхшибоев ўртоқларнинг ташаббуси билан ўрмонзорлар тобора кенгайтирилмоқда. 1950 йилда ўрмонзорнинг умумий майдони 650 гектар эди, холос. Ҳозир бу майдон уч баравар кенгайди. 1962 йилдан бошлаб мевали дарахт кўчатлари ўтқазишга киришилди. Қисқа вақт ичида 90 гектар олмазор, шафтолизор, анорзор барпо этилди. 5 гектар ерга ёнғоқ кўчати ўтқазилди.

Бир неча ўн гектар янги ер ўзлаштирилиб, бу майдонларда ёш ниҳоллар ўстириляпти. Кейинги икки йилда кўп миқдорда ёш ниҳол кўчати тайёрланди. 1966 йилда 700 минг туп кўчат етиштирилди. Бу йил бу миқдорни 800 мингтага етказиш планлаштирилган.

Кейинги тўрт-беш йил давомида куз ва баҳор ойларида дарахт кўчати ўтқазиш ойликлари эълон қилиниб, Зарафшон дарёси, каналлар ва кичик суғориш шохобчалари, машина йўл атрофларига жуда кўп дарахт кўчатлари ўтқазилди. Тошкент — Термиз йўли бўйлаб 700 гектардан ошиқ майдон ўрмонзорга айлантирилди. Тоғ этакларида, лалмикор ва шартли суғориладиган участкаларда катта боғ-роғлар барпо этилди.

Сабзавот ва тамакикор Самарқанд, Ургут район территорияларидаги эски ўрмонзорлар яхши парвариш қилинмоқда, янги ўрмонзорлар барпо этилмоқда. Ҳозир шу районлардаги тоғли ўрмонлар 10 минг гектардан ошиб кетди. Кейинги уч йилнинг ўзида 40 минг туп қарағай кўчати ўтқазилди. Омонқўтон, Қорақишлоқ, Нурота ва Санзар ўрмон хўжаликларининг намунали ишлари ҳақида ҳам кўплаб фактларни келтириш мумкин.

Областдаги энг йирик ўрмон хўжалиги ҳисобланган Омонқўтонда чинор, қарағай, қилон дарахтлари ўстирилади. Бу ўрмонзор қишин-ёзин бирдай кўм-кўк. Ўрмонзор майдони 1.600 гектарни ташкил этади. Ўрмон хўжалиги кўчатзорларида етиштирилган қарағай кўчатидан бултур куз ва баҳорда Тошкент, Навоий, Қарши ва бошқа шаҳарларга юз минг туп жўнатилди.

Самарқанд ўрмончилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг боғ ва дарахтзорлар ташкил этиш ойлигини ўтказиш ҳақидаги қарорини қизғин кутиб олдилар. Ўрмон хўжаликларининг коллективлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига янги боғ-роғлар барпо қилиш юзасидан конкрет мажбуриятлар қабул қилдилар. Каттақўрғон сув омбори атрофларида, янгидан ўзлаштирилган Янгиариқ массивида бодомзорлар, ток ва мевали боғлар барпо этишга киришилди.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕК САНЪАТИНИНГ ЯНГИ МАРШРУТИ

Ўзбекистон қадимий санъати турларидан бирининг вакили доирачи Раби Иброҳимов Непал, Цейлон, Лаос, Камбоджа, Таиланд ва Индонезияга гастрольга жўнаб кетади. Жазирама даштлар сирини ҳикоя қилувчи ва тоғдан оқиб тушадиган шўх дарё товушини бера олувчи ўзбек доираси ана шу мамлакатларнинг кўпида бир неча марта янграган.

Доирада чалинган куйларни раққосасиз тасаввур қилиш қийин, албатта Тошкент хореография билим юртини, яқинда тамомлаб чиққан ёш раққоса Юлдуз Исмоилова ўз Ватани рақсларини ана шу мамлакатларда намойиш қилади. (ЎзТАГ).

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ФЕСТИВАЛИ ҚЎШИҚЛАРИ

ПАРТИЯ ҲАҚИДА ЁШЛАР ҚЎШИҒИ

ТАНТАНАВОР
ТОРЖЕСТВЕННО

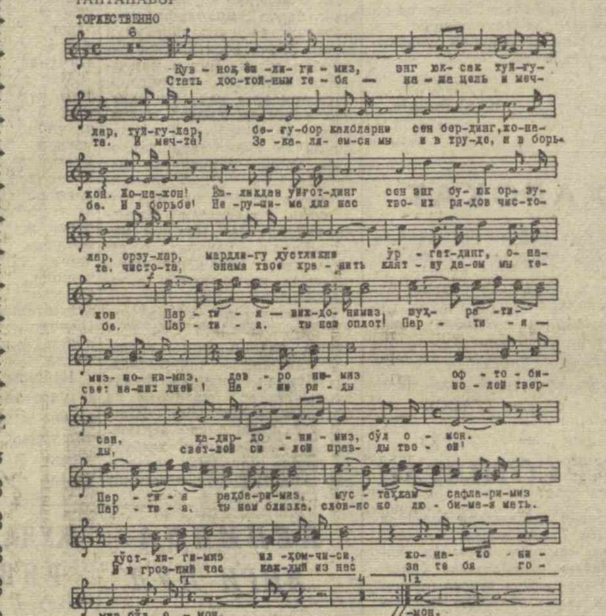

ДЎСТЛИК ФЕСТИВАЛИ
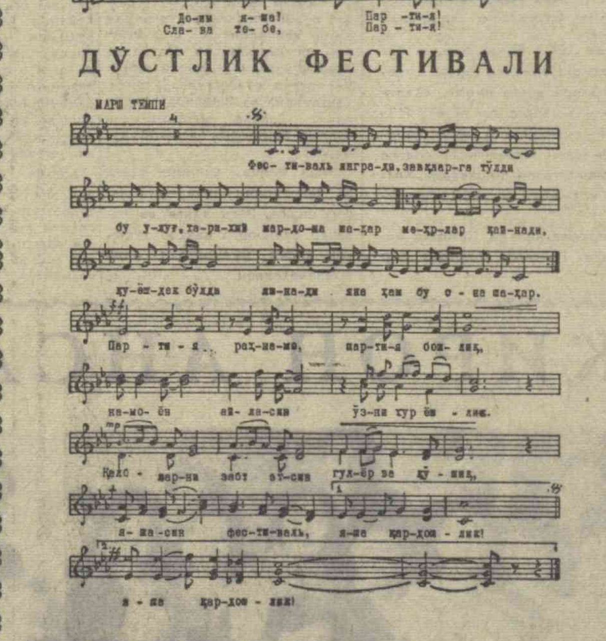
тизм янгилик олдида чекинишга мажбур бўлди. Йил сайин пахта териш машиналари деҳқон меҳнатини енгиллаштира борди. Агар **илгарилари пахта теримига 3-4 ой вақт сарфланган бўлса (1962 йилда 114 кун давомида пахта терилган эди), 1964 йилдан бошлаб йиғим-терим муддати 35-40 кундан ошмаяпти.** Бунинг маҳсулот таннархи ва сифатига нақадар самарали таъсир кўрсатиши исботга муҳтож эмас.

Коммунистлар янгиликнинг оташин жарчилари эканликларини саноатда иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш жараёнида ҳам кўрсатмоқдалар. Маълумки, саноат ишлаб чиқаришининг самарадорлигини янада кўтариш ва хўжалик ислоҳотини амалга ошириш масаласи Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг V пленумида муҳокама қилинган эди. Пленум қарорларини унинг бевосита ижрочилари онгига етказиш мақсадида область партия комитети уч кунлик иқтисодий-илмий ишлаб чиқариш конференциясини ўтказди.

Конференция ва унинг секция мажлисларида қарийб икки минг киши қатнашди. Улар орасида партия ташкилотларининг секретарлари, саноат, қурилиш ва транспорт корхоналарининг раҳбарлари, инженер-техник ходимлар, олимлар, ишлаб чиқариш илғорлари кўпчиликни ташкил этарди. Конференция қатнашчилари область корхоналарини янги иқтисодий изга ўтказишга тайёрлаш аҳволини таҳлил этиб, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга қаратилган қимматли тавсиялар ишлаб чиқишди.

Шундан сўнг областнинг шаҳар ва районларида партия-хўжалик активи йиғилишлари бўлиб ўтди. Бу йиғилишларда корхоналарни янгича ишлашга ўтказиш борасида илмий асосланган, амалий тадбирлар белгиланди. **Партия амалга ошираётган катта ижтимоий-сиёсий тадбирнинг моҳиятини бевосита уни амалга оширувчилар, ижрочилар орасида муҳокама этиш яхши самаралар беряпти.**

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ БАЪЗИ МАСАЛАЛАРИ

Партиямиз марксизм-ленинизмнинг революцион назарияси ғолиб байроғини ҳамиша юқори кўтариб келди. Ана шу революцион таълимотга содиқ бўлиш, унинг душманларига қарши курашда мурosaсиз бўлиш — партиямиз бутун кўп қиррали фаолиятининг мустаҳкам принципидир. В. И. Ленин партия аъзоларини ҳамиша марксизм революцион назариясини тинмай эгаллаш ва уни ижодий ривожлантиришга даъват этар эди. Улуғ доҳийнинг ўзи биз учун назарияга ижодий ёндошишнинг буюк намунасини кўрсатди. Доҳийнинг ғоялари, чизиб берган режалари, йўл-йўриқлари ҳозирги вақтда ҳам бизнинг кундалик ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ҳаётимизга ўзининг беқиёс таъсирини ўтказиб келмоқда.

Революцион назария бизнинг кадрларимизга амалий фаолиятларида ғоят зарур бўлган бебаҳо дарсликдир. Ўтган йили бошлаб юборилган «Октябрь ўқишлари» ҳам худди шу мақсадни кўзда тутади. Обкомнинг пропаганда ва агитация бўлими жойлардаги партия, совет ташкилотлари, пропагандистлар ва агитаторлар билан бамаслаҳат ўқиш тематикасини ишлаб чиқди. Лекцияларни ўқишга Тошкент ва Чирчиқ, Олмалиқ ва Оҳангарондаги олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, партия, совет ходимлари жалб қилинди.

Бундан ташқари, областнинг район ва шаҳарларида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси олимлари, ижодий союзларнинг ходимлари иштирокида «Ярим аср мобайнида Ўзбекистон экономикаси ва маданияти босиб ўтган йўл» деган мавзуда кечалар ўтказиляпти. Бекобод, Янгийўл, Калинин, Оққўрғон, Юқори Чирчиқ районларида ўтказилган бундай кечаларда академиклардан А. Асқаров, В. Зоҳидов, Юнус Ражабий, фан докторларидан А. Хайитметов, Л. Қаюмов, М. Турсунхўжаева, Р. Худойбердиев, Э. Юсупов, А. Ҳошимов ва бошқа олимлар мазмунли лекциялар билан чиқишди.

«Билим» жамияти область ва район бўлимлари шу кунларда революция ветеранлари, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, уруш ва меҳнат қаҳрамонлари иштирокида кечалар уюштирмоқдалар.

Юбилей йилидаги ташаббусларни бизнинг областимиз меҳнаткашлари биринчи бўлиб бошлаб бераётганликлари ҳаммамизни қувонтирмоқда. Тошкент тепловоз депоси машинисти А. Маракаев ва Октябрь революцияси номли завод токари М. Сергеев ўртоқларнинг 50 йиллик шарафига шахсий совғалар тайёрлаш ҳақидаги ватанпарварлик ташаббуси бутун республикамизда кенг қулоч ёзди.

Хуллас, **идеология иши ҳаёт билан, ишлаб чиқариш билан маҳкам боғлаб олиб борилган жойларда ишлаб чиқариш кўрсаткичлари юқори бўлади, сиёсий-тарбиявий ишлар яхши йўлга қўйилган бўлади.** Бунга ўз тажрибамизда чуқур ишонч ҳосил қилдик.

МУТАХАССИСЛАР БИЛАН ИШЛАШ

Доҳиймиз В. И. Ленин мутахассислар билан ишлашга катта эътибор берар, мутахассислар ишининг моҳиятини етарли тушуниб етмаган, мутахассисларни ягона мақсадга йўналтира олмаган коммунист бизга кўпинча зарар келтиради, холос, деб таъкидларди. Область партия ташкилоти қишлоқ хўжалик мутахассислари билан ишлашда ана шу кўрсатмага оғишмай амал қилмоқда. Биз қишлоқ хўжалик органлари ва мутахассислар қиладиган ишлар ҳадеб партия органларида муҳокама этилишига чек қўйдик. Ҳолбуки, яқин-яқинларгача мутахассислар фаолияти билан боғлиқ бўлган соф хўжалик ишлари ҳам партия ва совет органларида муҳокама қилиниб, кўпдан-кўп қарорлар қабул қилинарди.

Ҳозир район, колхоз ва совхозларда ташкил этилган агротехника советлари ва иқтисодий анализ бюролари қишлоқ хўжалигига оид тадбирларни малакали ҳал этмоқдалар. Экономика ва агротехника масалалари жамоатчи органларнинг ихтиёрига берилиши кадрларнинг иқтисодий билимини ошириш зарурлигини тақозо этди. Шу боисдан ҳозир **кадрларга иқтисодий билим бериш кун тартибидаги асосий масалалардан бири бўлиб қолди.** Иқтисодий билим билан қуролланган кадрлар хўжаликни нақадар юксалтиришга қодирлигини Янгийўл районидаги «Интернациональ» колхози мисолида яққол кўриш мумкин. Хўжалик илгари қолоқ, қишлоқлари кўримсиз эди. Правление ва партия ташкилоти жамоат хўжалигини кескин юксалтириш эвазига қисқа вақт ичида артель экономикасини мустаҳкамлашга муваффақ бўлди. Бу ҳол колхозчилар фаровонлигини оширишга, ободончиликни дадил бошлаб юборишга имкон берди.

Областимиз хўжаликларида раҳбар кадрлар состави билимдон, ишнинг кўзини биладиган, кишиларни янги вазифаларни бажаришга сафарбар этишга лаёқатли қишлоқ хўжалик мутахассислари ҳисобига янгиланди. Бундан олти йил муқаддам областимиздаги колхоз раисларининг ярми бошланғич ва тўлиқсиз ўрта маълумотли кишилардан иборат бўлиб, жами раисларнинг бешдан бир қисмидан хиёл кўпроғи қишлоқ хўжалиги бўйича мутахассис эди. Ҳозир колхоз раисларининг бешдан тўрт қисмидан кўпроғи, яъни 83 проценти олий, тўлиқсиз олий ва ўрта маълумотли, 42 проценти эса қишлоқ хўжалик мутахассисларидир. Совхоз директорларининг учдан икки қисми олий маълумотли, қолганлари тўлиқсиз олий ва ўрта маълумотли кишилардан иборат. Шуниси қувончлики, совхоз директорларининг 82 проценти қишлоқ хўжалик мутахассиси ҳисобланади.

Область партия ташкилоти кадрлар ўқувини уюштиришга алоҳида эътибор бермоқда. Хўжаликларнинг раҳбарлари орасида бу лавозимда 2-3 йилдан бери ишлаётган кадрлар кўпчиликни ташкил этишини назарда тутиб, хўжаликка қандай раҳбарлик қилиш лозим, нима қилганда ҳам давлат, ҳам меҳнат аҳли манфаатдор бўлишини аниқ кўрсатиб қўйиш учун юқорида тилга олинган «Интернациональ» колхозида бир неча кунлик семинар ўтказдик. Йиғинга қатнашган раҳбар ходимлар экономикани юксалтириш, қишлоқларни ободонлаштириш учун 20-30 йил эмас, балки ишнинг кўзини билиб оқилона раҳбарлик қилинганда атиги 3-4 йил кифоя қилишини амалда кўрдилар.

Умуман областимиз хўжаликлари экономикаси йил сайин мустаҳкамланиб бормоқда. 1958 йилда область колхозларининг пул даромади 119 миллион сўмга базўр етган бўлса, етти йилликнинг охирига келиб 191 миллион сўмни ташкил этди. Шу йиллар ичида колхозчилар меҳнатига тўланган ҳақ 57 миллион сўмдан 100 миллион сўмга етди. Ҳар бир колхозчининг бир кунлик пул даромади 1,9 сўмдан 4,49 сўмга кўтарилди. Бир колхозчининг йиллик иш ҳақи 558 сўмдан 1186 сўмга етди. Бултур эса бу рақам 1286 сўмни ташкил этди.

Областимиз экономикасига танқидий кўз билан назар ташлаганда эришилган ютуқлар билан бир қаторда ҳали ҳал этилмаган ишлар, муҳим проблематик масалалар анчагина борлиги маълум бўлади. Саноатда план топшириқларини уддалай олмаётган, бу билан умумий юксалишга халақит қилаётган корхоналар учраб туради. Гарчи пахта ҳосилдорлиги муттасил ошиб бораётган бўлса ҳам, ҳали областимиз бошқа областларга нисбатан анча орқада. Шаҳар аҳолисини йил бўйи сабзавот, мева билан таъминлашдек муҳим вазифани тўла ҳал этганимизча йўқ.

Ишдаги бу камчиликлар партия ташкилотлари раҳбарлик услубида ҳали бир қатор нуқсонлар борлигидан далолат беради. Партия ташкилотлари диққат-эътиборини ана шу камчиликларни тугатишга қаратишлари, раҳбарликни такомиллаштириш йўлида изланишлари лозим.

Область саноат, қурилиш, транспорт корхоналари, қишлоқ хўжалиги ва илм-фан даргоҳларида хизмат қилаётган меҳнат аҳли ўзининг куч-ғайратини шонли юбилейни муносиб тухфалар билан кутиб олишга сарфламоқда. Пойтахт области коммунистлари ва барча меҳнаткашлари она-Ватанни меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан хурсанд қилиш учун билими, маҳорати ва қалб қўрини аямайди. Коммунизм ноз-неъматлари мўл-кўл бўлиши учун тинмай курашаверади.

ПАРТИЯ ҲАҚИДА ЁШЛАР ҚЎШИҒИ

Асқад МУХТОР шеъри Сулаймон ЮДАКОВ музикаси.

Қувноқ ёшлигимиз, энг юксак туйғулар,
Беғубор қалбларни сен бердинг, жонажон.
Ёшликдан уйғотдинг сен энг буюк орзулар,
Мардлигу, дўстликни ўргатдинг, онажон.
Нақорат:
Партия — виждонимиз, шуҳратимиз-шонимиз,
Давронимиз офтобисан, қадрдонимиз,
бўл омон.
Партия—раҳбаримиз, мустаҳкам сафларимиз.
Дўстлигимиз илҳомчиси, жонажонимиз,
бўл омон.

Тинчлик меҳнатимиз, миннатдор умримиз,
Янгроқ қўшиғимиз сенгадир, онажон.
Сенгадир қалбимиз, сенгадир кўз нуримиз
Шонли зафарларга бошла, эй жонажон!
Нақорат:

ДЎСТЛИК ФЕСТИВАЛИ

Баҳриддин НАСРИДДИНОВ шеъри Ғафур ҚОДИРОВ музикаси.

Фестиваль янгради, завқларга тўлди
Бу улуғ, тарихий, мардона шаҳар.
Меҳрлар қайнади, қуёшдек бўлди,
Яшнади яна ҳам бу она шаҳар.

Нақарот: Партия раҳнамо, партия бошлиқ,
Намоён айласин ўзни ҳур ёшлик.
Қалбларни забт этсин гулёр ва қўшиқ,
Яшасин фестиваль, яша қардошлик!

Шодликка чақирар лола алвонлар,
Аллалар ўлкамни азиз хуррамлик.
Қувончга тўлсин дил, дўсту ёронлар,
Барқарор Ватанда тинчлик, бирдамлик.
Нақарот.

Бугун «Правда Востока» газетасида Владимир Дементьевнинг Лазарь Шабшай сўзига ёзилган «Будь как Ленин!» қўшиғи эълон қилинди, эртага «Комсомолец Узбекистана» газетасида Серафим Туликовнинг Андрей Досталь сўзига ёзилган «Родина любимая моя» қўшиғи ва «Смело, товарищи, в ногу!» революцион қўшиғи босилади.

Ҳалқаро ҳаёт

ҚОҲИРАДАГИ МУҲИМ МУЗОКАРАЛАР

Англиянинг Жанубий Родезиядаги ирқчилик режимига ён бериш сиёсати ўтказаётганлигига қарши норозилик билдириш сифатида Африкадаги бешта давлат 1965 йил декабрида Англия билан дипломатия муносабатларини узган эди. Бирлашган Араб Республикасининг пойтахти — Қоҳирада ана шу давлатлар бошлиқларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Жазоир, Гвинея, Мавритания, Бирлашган Араб Республикаси, Танзания вакиллари катнашиб, Родезия ирқчилари ҳукмронлигига барҳам бериш учун зарур бўлган чораларни муҳокама қилдилар. Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдул Носир Ян Смит тўдасини оғзаки қоралаш ва койишнинг ўзи билан ҳаддидан ошган ирқчиларни ҳокимиятдан четлаштириб бўлмаслигини назарда тутиб, кенгаш қатнашчиларини Родезия проблемасига «янгича ёндошиш»га даъват қилди. «Эксплуататорларнинг кучларини ўзлари эгаллаб турган позициялардан воз кечишга мажбур қилишнинг асосий йўли,— деб ёзди шу муносабат билан Мисрда чиқадиган «Ал Маса» газетаси,— қуролли курашдир».

Африка мамлакатларининг матбуотида кенгашнинг ишини шарҳловчи кўпгина мақолалар босилиб чиқди. Мақолаларнинг авторлари, жумладан, Қоҳира кенгаши Африка бирлиги ташкилотини, айниқса Жазоирнинг «Революсьон Африкэн» газетаси «Африканинг авангарди» деб атаётган мамлакатлар группасининг бирлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб таъкидламоқдалар. Кенгаш қатнашчилари Африканинг ҳар бир карич ерини мустамлакачилардан тозаламоқ учун Африка бирлиги ташкилотини Африка қитъаси халқларининг орзу-умидларини рўёбга чиқарувчи воситага айлантириш йўлида куч-ғайратни аямасликка чақирдилар.

Жазоир революцион кенгашининг раиси Бумиддин кенгашда сўзга чиқиб, бу кенгашнинг чақирилганлиги Африка тараққийпарвар кучларининг ғалабаси бўлди, деди. Бумиддиннинг айтишича, бу кенгаш «қийинчиликларни бартараф этиш йўлида ҳамда адолатли социалистик жамият қуриш мақсадида сиёсий ва иқтисодий соҳаларда кенгаш қатнашчилари ўртасидаги ҳамкорликка кўмаклашиш йўлида ижобий қадам бўлади». Қоҳирага етиб кела олмаган Мали ва Конго (Браззавиль) президентлари телеграммалар юборишиб, кун тартибидаги барча асосий масалалар хусусида кенгаш қатнашчилари билан «тўла бирдам» эканликларини изҳор қилдилар.

Кенгаш қатнашчилари Родезия масаласини ва Африка қитъасидаги ишларнинг умумий аҳволидан ташқари муҳим халқаро проблемаларни ҳам қараб чиқдилар. Улар Американинг Вьетнамдаги агрессиясини қораладилар. Бундай қоралаш, деб ёзди «Алаҳром» газетаси, тинчликни мустаҳкамлашга интилаётган, ўз мустақиллиги ва озодлиги учун курашаётган, халқлар миллий-озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаётган Африка халқларининг ва Африкадаги революцион мамлакатларнинг ижобий муносабатини акс эттиради.

Қоҳира кенгаши Африканинг келажаги учун катта аҳамиятга эга бўлади. Гвинея республикасининг президенти Секу Туренинг таъбири билан айтганда, ҳозир Африкада «мўътадил ва революцион» кучларни сарагини-саракка, пучагини-пучакка ажратишдан иборат мураккаб жараён содир бўлмоқда. Бирлашган Араб Республикасининг президенти Носир тамом бўлган кенгашни курашдаги ва биргалашиб ишлашдаги дўстларнинг учрашуви деб атади.

С. ИВАНОВ.
В. КУЗНЕЦОВ.
(ТАСС).

«БУГУНГИ ЎЗБЕКИСТОН»

БЕЛГРАД. (ТАСС). Белградда Октябрь революциясининг 50 йиллигига бағишланиб, «Бугунги Ўзбекистон» деган темада виставка очилди. Виставкада Тошкент, Бухоро, Самарқанд, Қўқон рассомлари ва ўзбек амалий ва тасвирий санъат усталаридан 30 дан ортиқ кишининг 240 дан зиёд экспонат асари намойиш қилинмоқда. Бу ерга сопол ва ёғочдан ясалган буюмлар, гиламлар, миллий кашталар қўйилган. Виставка Югославия пойтахти жамоатчилигида катта қизиқиш туғдирмоқда.

Чехословакия Социалистик Республикаси. Острава-Карвин кўмир ҳавзасида «Пасков» кўмир шахтаси ишга туширилди. Бу ерда ҳар куни 280 тонна юксак сифатли коксланувчи кўмир қазиб олинади. Мутахассисларнинг фикрича, бу ерда кўмир запаси 100 йилга мўлжалланган.

ЧТК—ТАСС телефотоси.

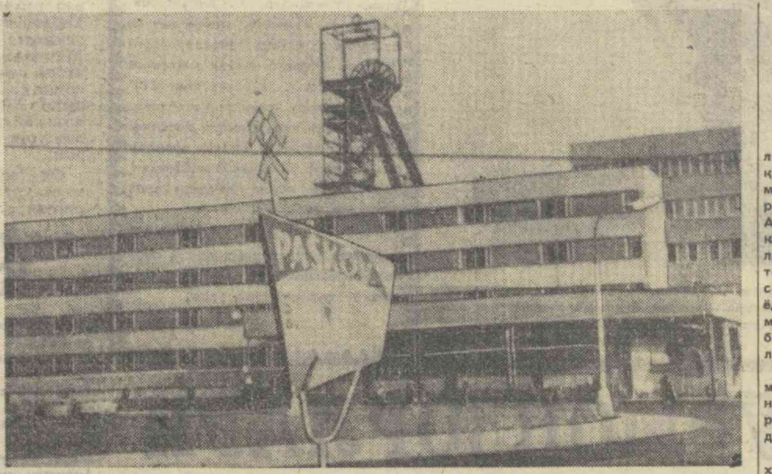

ТЕЛЕГРАФ ЛЕНТАСИДАН

● БУДАПЕШТ. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар сув хўжалиги раҳбарларининг бу ерда IX конференцияси бўлиб ўтди. Конференция қатнашчилари корхоналарнинг чиқит сувларини тозалаш ва ишлаб чиқиш методларини ҳамда тадқиқот планларини координациялаш масалаларини муҳокама қилишди.

Конференция сув тошқинларидан ҳимоя қилишнинг самарали методлари ва тажриба алмаштиришга доир таклифларини маъқуллади.

● СОФИЯ. Болгариянинг ғоят юқори сифатли қулупнайи чет мамлакатларда жуда ҳам манзур. Чет эл савдо ташкилотларининг кўплари Болгария қулупнайини чекланмаган миқдорда сотиб олиш учун шартнома тузишни «Булгарплот» давлат бирлашмасига таклиф қилмоқдалар, шунинг учун ҳам Болгария қулупнайзорларни анча кенгайтирмоқда. Ўтган йил яна 4.300 гектар ер қулупнайзорга айлантирилиб, ҳозир қулупнайзор майдони 7.800 гектарга етказилди. Гектар бошига 2,5—3 тонна ҳосил олинмоқда.

● ВЕНА. Австрия федерал канцлери Иозеф Клаус радио орқали гапириб, Австрия турли ижтимоий системалар шароитида яшаб турган халқлар билан тинч-тотув яшаш ва ҳамкорлик қилишга тарафдорлик қилмоқда, деди.

Клаус Совет Иттифоқида ўзи олиб борган музокаралар ҳақида гапириб, «Москвада халқаро, Европа масалалари ва икки томонга тааллуқли масалалар устида жуда очиқ фикрлашиб олдик», деди.

Мамлакатларимиз ўртасида тўла ишончга асосланган муносабатлар, деди канцлер, тағин ҳам ривож топди. (ТАСС).

МАО ЦЗЭ-ДУННИНГ «ҚИЗИЛ АПРЕЛИ»

Мао Цзэ-дун группасининг ўз сиёсий мухолифларига — биринчи навбатда Хитой Халқ Республикасининг раиси Лю Шао-ци билан Хитой Компартияси Марказий Комитетининг бош секретари Дэн Сяо-пинга хуружи тобора кенгайиб бормоқда.

Мао Цзэ-дун группаси ўзининг барча мухолифларини қоралаш ва ағдариш учун ҳозир барча воситаларни сафарбар этган. Бутун мамлакатда ўтаётган митинглар, йиғилишларга неча ўн минглаб кишилар ҳайдаб келтирилмоқда. Матбуот Лю Шао-ци билан унинг тарафдорларига қарши қаратилган материалларга тўлиб тошган. Пекин кўчалари ва майдонларига ўрнатилган радиокарнайлар Мао Цзэ-дун мухолифларига ҳақоратлар ёғдирмоқда, хунвэйбинларнинг шаҳарда изғиб юрган агитмашиналари Лю Шао-ци, Дэн Сяо-пин ва хунвэйбинларнинг ғазабига учраган бошқа раҳбарларни «ағдариб ташлашга» чақирмоқда.

(Шуниси қизиқки, фақат хунвэйбинлар матбуоти ва плакатларигина Лю Шао-цини ўз номи билан атамоқдалар. «Жэньминь жибао» ва бошқа марказий газеталар «партиядаги ҳокимият тепасида турган ва капиталистик йўлдан бораётган асосий киши» тўғрисида гапиришни афзал кўрмоқдалар, ҳолбуки, Хитойда шу «асосий киши» Лю Шао-цининг ўзи эканлиги ҳеч кимга сир эмас).

Расмий пропаганда шу ашаддий кампанияни «асосий ҳужум», «ҳокимиятни қўлга олиш учун ҳал қилувчи жанг». «қизил апрель», деб атамоқда.

Мао группаси мухолифларига қарши ҳуружда юқори мансабдагиларнинг ҳокимият учун курашига хос аломатлар бор. Хитой Халқ Республикасининг сиёсий ва иқтисодий муваффақиятсизликлари, мамлакатдаги барча бош-бошдоқликлар учун бутун жавобгарлик асоссиз равишда ача шу мухолифларга тўнкалмоқда. Аммо конкрет айблардан оғиз очилганида, мухолифларнинг бутун «жиноятлари» «Мао Цзэ-дун ғояларига қарши чиқишдан» иборат бўлиб қолмоқда.

Кейинги вақтларда ғазабга учраган раҳбарлар доираси яна ҳам кенгайди. Чунончи, хунвэйбинлар матбуоти Хитой Халқ Республикаси давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари Ли Сянь-нянга хуружни кучайтириб юборди. «Бэйцзин гуншэ» газетасининг яқинда ёзишича. Ли Сянь-нянь «улуғ маданий революция мобайнида» «Лю ва Дэн йўлини» ўтказиб келди (бу ерда гап ХХР раиси Лю Шао-ци билан Хитой Компартияси Марказий Комитетининг бош секретари Дэн Сяо-пин тўғрисида бораётир — **редакция изоҳи**), «Раис Мао билан Марказий Комитет ҳузуридаги маданий революция ишлари группасининг ишончини оқламади». Пекинда ташқи ишлар министри Чэнь И билан собиқ маршал Е Цзянь-инга қарши қаратилган плакатлар ҳам жуда кўпайиб кетди.

Пекин авиация институти хунвэйбинларининг газетаси ёзишича, Чэнь И «улуғ маданий революция ишлаб чиқаришга салбий таъсир кўрсатаётир», деб «Марказий Комитет ҳузуридаги маданий революция ишлари группасининг обрўсини тўкди». «Чэнь И заҳар тарқатиш ва раис Маога ҳужум қилиш учун ҳар қандай имкониятдан фойдаланиб келди», — дейди газета.

Пекинда тарқатилган плакатлар Хитой Компартияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, армиядаги «маданий революция ишлари группаси»нинг раҳбари, ХХР давлат мудофаа комитети раисининг ўринбосари, собиқ маршал Сюй Сян-цзянга қарши «ўт очиш»га чақирмоқда.

Шундай қилиб, ҳозир барҳаёт собиқ Хитой маршалларининг (ҳозир Хитойда ҳарбий унвонлар бекор қилинган) тўққизтасидан фақат биргина Линь Бяо хунвэйбинлар билан цзаофанлар хуружига учрамаяпти. Қолган саккиз маршал — Чжу Дэ, Хэ Лун, Пин Дэ-хуай, Е Цзян-ин, Чэнь И, Не Жун-Чжень, Лю Бо-чэнь ва Сюй-Сян-цзянь ишсиз юришибди, ёки қувғин қилинмоқда.

Марказий ва вилоят матбуотининг ёзишига кўра, Мао Цзэ-дун ва унинг атрофидагиларнинг мухолифлари хоҳ марказда бўлсин, хоҳ жойларда бўлсин, жанг қилмай таслим бўлишни истамаяптилар. Шунинг учун ҳам газеталар цзаофанлар ва хунвэйбинларни «жипслашиш ва ўз сафларини тозалашга» тобора зўр бериб чақирмоқда. (ТАСС, 7 апрель).

СПОРТ ҲАНГОМАЛАРИ

ЯНГИ ЮЛДУЗ ВА ЭСКИ ҲАЙКАЛ

Ғарб матбуотида бразилиялик ишқибозларнинг футбол қироли — Пеле учун катта пул маблағи йиғаётганликлари тўғрисида хабар пайдо бўлди. Ана шу пулга Сантоснинг марказий майдонида тўрт метр баландликда катта ҳайкал ўрнатилади. Эдсон Аранте до Насименто ўзи ҳаёт давридаёқ ёдгорлик ўрнатилаётганлигидан мамнун. Лекин бунга бошқа бир кўнгилсиз воқеа ҳам аралашмоқда.

«Ёдгорлик сенинг ўтган хизматларингни кўрсатади. Менинг ҳам муносиб ўринбосарим бор. У Альберто Спенсердир», дейди Пеле.

Бу муносиб ўринбосар — жаҳон кубоги учун «Реал» (Мадрид) командаси билан бўлган учрашувда ўзини кўрсатган «Пеньяроль» (Монтевидео) командасининг ўйинчиси.

Альберто Спенсерни яқинда журналистлар Жанубий Американинг энг яхши футболчиси деб эълон қилдилар. У, Эквадорнинг Анкон деган жойида 1940 йилда, қашшоқ оиланинг ўн тўртинчи боласи бўлиб туғилди. Спенсернинг акаси футболчи бўлганлиги туфайли, Альберто ҳам футболни танлаган. У сал кечроқ, ўн беш ёшидан футбол ўйнай бошлади. Унда қобилиятли футболчи бўлиб етишиш учун ҳеч қандай шароит йўқ эди. Лекин 1950 йилда бўлиб ўтган жаҳон биринчилигининг қаҳрамони Хуан Лопес «Пеньяроль» командаси составида Эквадорга келади ва бу ёш ўйинчини Уругвайга таклиф этади. Шундан буён Спенсер етти марта «Пеньяроль» командаси составида дунё кубоги учун бўладиган футбол ўйинларида қатнашди. Етти ўйинда рақиблар дарвозасига етти тўп киритди.

Монтевидеода Спенсерни «сеҳрли боши» бор одам деб аташади. Ўрта бўйли бўлишига қарамай (баландлиги 1 метр 78 сантиметр) ҳарқандай ҳолатдан туриб ҳам, баландликдан келаётган тўпни боши билан уриб, дарвоза томон йўналтириш қобилиятига эга. Айтишларича, Альбертода Пеле ва Эйсебионинг энг яхши техник томонлари, ҳужумни бошқарувчилик таланти мужассамлашган.

БЕККЕНБАУЭРГА СУҒУРТА ҚИЛДИРИНГ

Мюнхен клубининг футболчиси йигирма икки ёшли Франц Беккенбауэр Англияда ўтказилган футбол чемпионатида алоҳида ажралиб турди. Ҳозир у Лондонда орттирган шуҳрати соясида юрипти. Маълумки, Беккенбауэр Лондондан қайтгач, уни кўп жойларга: Италияга сотиб олмоқчи бўлишди, Ғарбий Германияда янги кино фильмнинг бош қаҳрамони ролини ўйнашга таклиф этишди.

— Мен ким кўп тўлашларини кутиб туриб, тўғри қилган эканман,— деб эслайди Беккенбауэр.

Хуллас мюнхенлик корчалонлар Беккенбауэрдек жонли рекламадан айрилиб қолишни истамадилар ва унга катта пул ваъда қилишди. Мана энди у Бавариядаги йирик суғурта фирмасининг агенти бўлиб қолди. Эндиликда у нима тўғри келса суғурта қилаяпти. Ҳатто, оёқ, бош ва турли буюмларни суғурта қилаётир.

«Уйлашимча, хўжайинларим мени ранжитмас,— дейди ҳозир ҳам Бавария клубида футбол ўйнаётган суғурта агенти. — Мен уларга кўплаб фойда келтиряпман. Мюнхенда менга суғурта қилдириш одат бўлиб қолди».

(АПН).

СЕУЛДАГИ ҲАЛОКАТ

НЬЮ-ЙОРК. Жанубий Корея ҳарбий ҳаво кучларининг транспорт самолёти 8 апрелда ҳалокатга учради ва Сеулнинг аҳоли зич яшайдиган ишчилар районига ағдарилиб тушди. Самолётдаги 40 дан ортиқ киши ҳалок бўлди, деб хабар беради ЮПИ агентлигининг мухбири Сеулдан. Самолёт қулаб тушган жойда шу заҳотиёқ ёнғин бошланди. Ишчиларнинг 30 га яқин кулбаси ўт ичида қолди. Ўт ўчириш машиналари кўчалар жуда тор бўлганлиги сабабли ёниб турган уйларнинг олдига ўта олмади. Дастлабки хабарларга кўра, юзга яқин киши ҳалок бўлган. (ТАСС).

БАРЧА БИЛЕТЛАР СОТИЛГАН

ТОКИО. (ТАСС). СССР билан Япония пойтахтлари ўртасида бевосита ҳаво йўли очилишига атиги 7 кун қолди. Бу ҳаво йўлида турбовинтли «ТУ-114» совет самолёти қатнайди. Ҳозирдаёқ бу авиалинияга июнь ойининг охирларигача билетлар сотиб бўлинди. Япониянинг «Нихон коку» авиакомпаниясининг маълумотига кўра, июль ва август ойларида Москвага бориш учун билетларга жуда кўп заказ берилган. Янги линиянинг дастлабки пассажирлари орасида Совет Иттифоқига ёки Европага борадиган туристлар, савдо-саноат ходимлари бор. Улар бу янги авиалиния орқали саёҳатга шимолий қутб орқали ёки жанубий йўл билан борилганга қараганда анча кам вақт ва пул сарфлайдилар.

Ўтган йилнинг бошида Москвада СССР билан Япония ўртасида бевосита ҳаво алоқаси ўрнатиш тўғрисида битим имзоланди. Бу битим бундан бир ой илгари кучга кирди. «Аэрофлот» ва «Нихон-коку» компанияси ижарага олган «ТУ-114» самолётлари Москва билан Токио орасидаги 8 минг километр масофани ҳеч қаерда тўхтамасдан тахминан 11 соатда учиб ўтади. Самолётларни совет экипажлари бошқаради. Пассажирларга совет ва япониялик ходимлар хизмат кўрсатадилар.

Биринчи самолёт Токиога 18 апрелда келади. Самолёт икки кундан кейин Москвага қайтади. Рейслар ҳафтада бир марта бўлади.

КЕНИЯДА ЯНГИ ПУЛ

НАЙРОБИ. 10 апрелда Кенияда янги хил танга ва чақалар муомалага чиқарилади. Кения уч йилдан бери мустақил давлат бўлиб яшаётган бўлса ҳам аммо кенияликлар ишлатаётган шиллинглар ва центларда ёзиб қўйилган «Шарқий Африка» деган сўз Кения, Уганда, Танганьика ва Занжибар билан бирга Англия мустамлакаси бўлган вақтларни эслатиб турарди.

Энди Кения ўзининг танга ва чақаларини чиқаришга қарор қилди. Эски танга ва чақалар банкларга қайтиб тушиши билан муомаладан олиб ташланаверади.

ЖУДА ЯХШИ МУНОСАБАТЛАР ВА БУ МУНОСАБАТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

БАҒДОД, 9 апрель. (ТАСС). Ироқ ташқи ишлар министри Аднан Пачачи 17 апрелда Совет Иттифоқига расмий визит билан келади. Шу муносабат билан у ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Ироқ билан Совет Иттифоқи ўртасида муносабатлар жуда яхши давом этмоқда. Улар ўртасида ҳамкорликни янада кучайтириш ва ўзаро муносабатларни мустаҳкамлаш истиқболлари ҳам жуда яхши.

Қўшма Штатларнинг Вьетнамдаги урушни янада кенгайтираётганлигига Ироқ ҳукумати қай назарда қарамоқда, деган саволга Аднан Пачачи бундай жавоб берди: «Ироқнинг позицияси шундан иборатки, Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни тўхтатиш ва уруш ҳаракатларини тўхтатиш биринчи ва энг муҳим қадам бўлиши керак. Биз, деди министр 1954 йилги Женева битимлари асосида бу проблема жуда яхши ҳал этилиши мумкин, деб ҳисоблаймиз. Женева битими вьетнам халқининг ўз келажагини ўзи четдан ҳеч бир кимни аралаштирмай белгилаб олишига имкон беради».

Собиқ мустамлакалар ва мазлум халқларнинг миллий озодлик курашига Совет давлати қандай таъсир ўтказди, деган саволга жавобан Ироқ министри бундай деди: «Совет давлати вужудга келганлиги умуман бутун жаҳон тарихининг ривожланишига чуқур таъсир ўтказди. У, прогрессив социалистик ҳаракатнинг янада ривожланишига йўл очиб берди ва кўпгина халқларнинг миллий озодлик ҳаракатига ёрдамлашди. Совет Иттифоқининг араб мамлакатлари халқларига ўтмишда бериб келган ёрдамини ва мустамлака кишанларидан қутилиш учун курашаётган араб халқларига ҳозирги вақтда бераётган мададини юксак даражада қадрлаймиз.

Пунта-Дель-Эстега юриш

МОНТЕВИДЕО. (ТАСС). Уругвай ишчилари ва студентларидан 500 га яқин киши «Пунта-Дель Эстега юриш» бошлади.

12 апрелда ана шу курорт шаҳрида Америка мамлакатлари президентларининг кенгаши очилиши керак.

«Пунта-Дель-Эстега юриш» президентларнинг ана шу кенгашига қарши ва Қўшма Штатларнинг Латин Америкаси қитъасида ўтказаётган янги мустамлакачилик сиёсатига қарши норозилик белгиси остида уюштирилди.

НАВҚИРОН АНСАМБЛЬ

Суратда: ансамблнинг машғулот пайти.

И. Глауберзон фотоси.

Куй, қўшиқ шинавандалари ҳар шанба оқшомида эфирдан тараладиган уйғур халқ қўшиқ ва куйларини тинглаб роҳат қиладилар. Ўзбекистон радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети қошида ташкил этилган уйғур санъаткорлари ансамблига ўзининг кўпгина дилбар қўшиқ ва яллалари, шўх лапар ва дилнавоз музикалари билан ўзбек халқининг севимли бастакори бўлиб қолган санъаткор, республикада хизмат кўрсатган артист Ғанижон Тошматов раҳбарлик қилмоқда.

Ансамблда Марям Тўхтаева, Холисхон Қодирова, Абдулазиз Абдуалиев каби хонандалар, Камбарниса Умарова, Саломат Шарифжонова каби нозикагли рақкосалар ва Нурмуҳаммад Меҳроев, Абдужаббор Аҳмедов, Азиз Ҳошимов, Ҳаким Ҳилолов каби моҳир созандалар бор.

Навқирон ансамбль республиканинг шаҳар ва қишлоқларида, колхоз ва совхозларида бўлиб, пахтакорларга маданий хизмат кўрсатишга ҳозирланяпти.

Д. ҲАСАНОВ.

ОБ-ҲАВО

Бугун Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм, Қашқадарё, Сурхондарё областларида ёмғир ёғиши кутилади. Республикамизнинг қолган районларида ёғингарчилик бўлмайди. Ҳарорат 13-18 даража ўртасида бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб турса-да, ёғингарчилик бўлмайди, шимоли-шарқ томондан секундига 3.7 метр тезликда шамол эсиб туради. Кечаси 5-7, кундузи 14-16 даража иссиқ бўлади.

«ТОШКЕНТ» СЕЙСМИК СТАНЦИЯСИДА

«Тошкент» сейсмик станциясидан хабар беришларига қараганда, 9 апрель куни соат 19 дан 37 минут ўтганда 6 баллик зарб билан бир марта ер қимирлаган. Зилзила эпицентри илгаригидек, Тошкентнинг марказий қисмидадир.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Эстрада концерти, 9.30 — Камер асарлар, 9.45 — «Қашқадарё меҳнаткашлари юбилей вахтасида» (тож.), 10.10 — Концерт (фортепьяно ва оркестр учун), 10.30 — Концерт (бадиий ҳавасқорлар), 11.10 — «Ота-оналар ва болалар» (рус.), 11.25 — Халқ қўшиқлари, 12.15 — Спорт, 12.30 — Қўшиқлар, 13.30 — Лирик куйлар, 16.10 — Октябрь революцияси ва гражданлар уруши қўшиқлари, 18.10 — «Қитъалар ва денгизлар оша» (Ленин ҳақида ҳикоялар), 18.30 — Чолғу куйлари, 19.20 — Қорақалпоқ куйлари, 20.00 — Олмалиқ бўйлаб радиосаёҳат, 20.10 — «Хатларингизни ўқиб» (музикали эшиттириш), 20.45 — «Дин ваъда қилади, медицина даволайди», 21.25 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (эшиттириш ва концерт), 22.00 — Дунё воқеалари, 22.10 — Қўшиқлар, 22.40 — А. Мухторнинг янги китобидан шеърлар (рус.), 23.20 — Концерт (янги Тошкентни қураётганлар учун).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Қувноқ минутлар** (болалар учун).

Рус тилида: 18.30 — **Телевизион янгиликлар**, 18.45 — **Қурилиш сифатига эътибор берайлик!** 19.00— **Одесса каникуллари** (бадиий фильм).

20.25 — **Эртаги кун программаси.**

Ўзбек тилида: 20.30 — **Телевизион янгиликлар**, 20.45 — **Сиҳат-саломатлик** (илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси), 21.25 — **Улуғ инсон тасвири** (А. Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан), 21.50 — **Концерт** (VII чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Совети 1-сессияси қатнашчилари учун).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Спорт** (мактаб ўқувчилари учун). 18.25 — **Космик кўприк** (илмий-оммабоп фильм).

Ўзбек тилида: 18.45 — **Олий математика** (сиртдан ўқиётган студентлар учун ўқув программа).

Рус тилида: 19.30 — **Биринчи қадам** (телеочерк), 19.40 — **Телевизион янгиликлар.**

19.50 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 11/IV да **Аида**, 12/IV да **Мирондолина**.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРДА — 11/IV да **Сарвқомат дилбарим**, 12/IV да **Вероналик икки йигит** (кеч соат 7 яримда бошланади).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/IV да **Бағри тош.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Катта цирк томошалари. Ҳиндистон филлари аттракциони.**

КИНО

Кавказ асираси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА», СОБИР РАҲИМОВ номли, «СПУТНИК», «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Мен севган киши — «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (2-залда жуфт соатларда).

Кеча, бугун, эртага — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ҳасан аравакаш — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10 ва кундуз 12 да).

Севги байрами — «ДРУЖБА» (1-залда тоқ соатларда).

Граф Монте-Кристо — «ФЕСТИВАЛЬ» (кундуз ва кечқурун).

Уч бақалоқ — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва кеч 10 да).

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ

Тошкент шаҳрида яшаб турган, 17 ва ундан катта ёшдаги гражданларни қуйидаги ҳунарларга ўргатиш учун

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

чалаваловчилар, съёмкачилар, зарядчилар, сараловчилар, газлама таҳловчилар, қайта таровчилар, таровчилар, слесарлар, токарлар, электр монтёрлари, бўёқчилар.

Армия сафидан демобилизация қилинганлар мастер ёрдамчилигига ўқитилади.

Ўқиш муддати танланган ҳунарларга қараб-10 кундан 6 ойгача.

Шунингдек, **транспортёрларда ишловчилар, уборщицалар, қоровуллар, сараловчилар, пресслoвчилар, машинистка ва ошпазлар**

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурная кўчаси, 6-уй, 4-хона, ишга қабул қилиш бўлими (7, 9, 14-трамвайлар, 2-троллейбус, 3, 18, 23, 24, 54-автобусларнинг «Физкультурная» остановкаси).

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик—В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553. Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ А — 85. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64543. Р—05292.